Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο πενταμελές τμήμα)

της 10ης Σεπτεμβρίου 2025*

«Περιβάλλον – Σύμβαση του Aarhus – Απόρριψη αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης – Άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 – Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2139 – Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια – Ταξινομία – Απαιτήσεις που αφορούν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου – Άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 – Σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής – Σημαντική συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης σε άλλους περιβαλλοντικούς στόχους»

Στην υπόθεση T-583/22,

Fédération environnement durable, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

Bundesinitiative Vernunftkraft eV, με έδρα το Βερολίνο (Γερμανία),

Vent de Colère! - Fédération nationale, με έδρα το Peyraud (Γαλλία),

Vent de Raison - Wind met Redelijkheid (VdR-WmR), με έδρα το Petit-Rœulx (Βέλγιο),

εκπροσωπούμενες από τον M. Le Berre, δικηγόρο,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον G. von Rintelen, τον G. Gattinara, την C. Auvret και τον B. De Meester,

καθής,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. J. Costeira, πρόεδρο, M. Kancheva, U. Öberg, P. Zilgalvis και E. Tichy-Fisslberger (εισηγήτρια), δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη το έγγραφο που κατέθεσαν οι προσφεύγουσες στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023,

έχοντας υπόψη την ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου προς τους διαδίκους,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Νοεμβρίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή που άσκησαν δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, οι προσφεύγουσες, Fédération environnement durable, Bundesinitiative Vernunftkraft eV, Vent de Colère! - Fédération nationale και Vent de Raison - Wind met Redelijkheid (VdR-WmR), ζητούν την ακύρωση της αποφάσεως Ares(2022) 4952619 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2022, με την οποία η Επιτροπή απέρριψε ως αβάσιμη την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους (ΕΕ 2021, L 442, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ L 178 της 13.7.2023, σ. 10, στο εξής: κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός), κατά το μέρος που αφορά ορισμένες πτυχές της οικονομικής δραστηριότητας της «παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια» (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς

2 Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός εκδόθηκε από την Επιτροπή μεταξύ άλλων βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, και του άρθρου 11, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ 2020, L 198, σ. 13, και διορθωτικό ΕΕ 2021, L178, σ. 12), ήτοι της πράξης η οποία αναφέρεται ως «κανονισμός για την ταξινομία».

3 Δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 9 Δεκεμβρίου 2021.

4 Στις 3 Φεβρουαρίου 2022 οι προσφεύγουσες υπέβαλαν στην Επιτροπή αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2006, L 264, σ. 13), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1767 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2021 (ΕΕ 2021, L 356, σ. 1). Υποστήριξαν, κατ' ουσίαν, ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν τεκμηριώνει επαρκώς ότι η οικονομική

δραστηριότητα της «παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια» συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

5 Στις 7 Ιουλίου 2022 η Επιτροπή κοινοποίησε την προσβαλλόμενη απόφαση στις προσφεύγουσες. Με την απόφαση αυτή απέρριψε ως αβάσιμη την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης με την αιτιολογία ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός ήταν σύμφωνος προς τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αιτήματα των διαδίκων

6 Οι προσφεύγουσες ζητούν, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

7 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

8 Προς στήριξη της προσφυγής τους, οι προσφεύγουσες προβάλλουν πέντε λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι ανάγονται, κατ' ουσίαν, σε μια σειρά ζητημάτων. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αφορά την επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και αποτελείται από τρία σκέλη, με τα οποία οι προσφεύγουσες προβάλλουν παράβαση διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος διαρθρώνεται σε τέσσερα σκέλη, οι προσφεύγουσες επικαλούνται τον στόχο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προβάλλουν παραβάσεις διαφόρων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αφορά τον στόχο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Στο πλαίσιο των τεσσάρων σκελών του τετάρτου λόγου ακυρώσεως οι προσφεύγουσες επικαλούνται την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης στους λοιπούς περιβαλλοντικούς στόχους. Τέλος, με τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει.

9 Με το υπόμνημα απαντήσεως οι προσφεύγουσες προβάλλουν επιπλέον και έναν επικουρικό λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο επικαλούνται έλλειψη νομιμότητας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού κατά την έννοια του άρθρου 277 ΣΛΕΕ.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί του κανονισμού 2020/852 και επί του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού

10 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852, με τον κανονισμό αυτόν θεσπίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζεται κατά πόσον μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται περιβαλλοντικά βιώσιμη, με σκοπό να καθοριστεί ο βαθμός περιβαλλοντικής

βιωσιμότητας μιας επένδυσης. Κατά την αιτιολογική σκέψη 3, ο κανονισμός 2020/852 αποτελεί βασικό βήμα για τη διοχέτευση χρηματοδοτικών ροών προς βιώσιμες δραστηριότητες, προκειμένου να επιτευχθεί μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση έως το 2050.

11 Προς επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, ο κανονισμός 2020/852 θεσπίζει, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 6 και 12, ένα ενοποιημένο σύστημα ταξινόμησης των βιώσιμων δραστηριοτήτων (αποκαλούμενο και «ταξινομία» ή «ταξονομία»), με σκοπό την εναρμόνιση σε επίπεδο Ένωσης των κριτηρίων με τα οποία προσδιορίζεται αν μια οικονομική δραστηριότητα είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη και, κατ' επέκτασιν, με σκοπό τη δημιουργία κοινής αντίληψης μεταξύ των επενδυτών και των λοιπών οικονομικών φορέων ως προς τις οικονομικές δραστηριότητες που είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες.

12 Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 2020/852, «[π]ροκειμένου να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο μία επένδυση είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη, μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά βιώσιμη όταν η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα:

α) συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη ενός ή περισσοτέρων από τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 9 σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 16·

β) σύμφωνα με το άρθρο 17, δεν επιβαρύνει σημαντικά κανέναν από τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 9·

[…]

δ) συμμορφώνεται προς τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που θεσπίζει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 [και] το άρθρο 11 παράγραφος 3».

13 Οι έξι περιβαλλοντικοί στόχοι που απαριθμούνται στο άρθρο 9 του κανονισμού 2020/852 είναι οι εξής:

«α) ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής·

β) η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·

γ) η βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων·

δ) η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία·

ε) η πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης·

στ) η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.»

14 Το άρθρο 4 του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη και η Ένωση εφαρμόζουν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για τον προσδιορισμό αν μια οικονομική δραστηριότητα μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά βιώσιμη, για τους σκοπούς οποιωνδήποτε μέτρων προβλέπουν απαιτήσεις για τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές ή τους εκδότες όσον αφορά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή εταιρικά ομόλογα τα οποία διατίθενται ως «περιβαλλοντικά βιώσιμα».

15 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι «[μ]ια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως συμβάλλουσα σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όταν η δραστηριότητα αυτή συμβάλλει σημαντικά στη σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδο που να εμποδίζει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα σύμφωνα με τον μακροπρόθεσμο στόχο της [συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, η οποία εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015,] σχετικά με τη θερμοκρασία μέσω της αποφυγής ή της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου […], όπως:

α) παραγωγή […] ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση) (ΕΕ 2018, L 328, σ. 82)] […]».

16 Ο «μετριασμός της κλιματικής αλλαγής» ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 5, του κανονισμού 2020/852 ως «η διαδικασία συγκράτησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πολύ κάτω από τους 2 °C και καταβολής προσπαθειών για τον περιορισμό της σε 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, κατά τα προβλεπόμενα στη συμφωνία του Παρισιού [για την κλιματική αλλαγή, η οποία εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015]».

17 Το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 23 του ίδιου κανονισμού με σκοπό:

«α) να συμπληρώνει τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, και

β) να συμπληρώνει το άρθρο 17 με τη θέσπιση, για κάθε σχετικό περιβαλλοντικό στόχο, τεχνικών κριτηρίων ελέγχου προκειμένου να προσδιορίζεται κατά πόσο μια οικονομική δραστηριότητα, ανάλογα με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, επιβαρύνει σημαντικά έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω στόχους.»

18 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως συμβάλλουσα σημαντικά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή όταν:

«α) περιλαμβάνει λύσεις προσαρμογής που είτε μειώνουν σημαντικά τον κίνδυνο του αρνητικού αντικτύπου των υφιστάμενων και αναμενόμενων μελλοντικών κλιματικών συνθηκών στην ίδια την οικονομική δραστηριότητα είτε μειώνουν σημαντικά τον εν λόγω αρνητικό αντίκτυπο, χωρίς να αυξάνουν τον κίνδυνο αρνητικού αντικτύπου σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία, ή

β) παρέχει λύσεις προσαρμογής οι οποίες, επιπλέον της ικανοποίησης των όρων που ορίζονται στο άρθρο 16, συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη ή τη μείωση του κινδύνου αρνητικού αντικτύπου των υφιστάμενων και αναμενόμενων μελλοντικών κλιματικών συνθηκών σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία, χωρίς να αυξάνεται ο κίνδυνος αρνητικού αντικτύπου σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία».

19 Το άρθρο 11 παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852 ορίζει ότι η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού με σκοπό:

«α) να συμπληρώνει τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου θεσπίζοντας τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και

β) να συμπληρώνει το άρθρο 17 θεσπίζοντας, για κάθε σχετικό περιβαλλοντικό στόχο, τεχνικά κριτήρια ελέγχου προκειμένου να προσδιορίζεται κατά πόσο μια οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν θεσπιστεί τεχνικά κριτήρια ελέγχου δυνάμει του στοιχείου α) της παρούσας παραγράφου, βλάπτει σημαντικά έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω στόχους».

20 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς του άρθρου 3 στοιχείο β), λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο ζωής των προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχονται από μια οικονομική δραστηριότητα, μεταξύ άλλων στοιχεία από τις υφιστάμενες αξιολογήσεις του κύκλου ζωής, η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι βλάπτει σημαντικά:

α) τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·

β) την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των υφιστάμενων και αναμενόμενων μελλοντικών κλιματικών συνθηκών στην ίδια τη δραστηριότητα ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία·

γ) τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, όταν η εν λόγω δραστηριότητα είναι επιβαρυντική:
i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή
ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων·

δ) την κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης, όταν:
i) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς τη χρήση υλικών ή στην άμεση ή έμμεση χρήση φυσικών πόρων όπως μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρώτων υλών, ύδατος και εδάφους σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής των προϊόντων, μεταξύ άλλων από άποψη ανθεκτικότητας, δυνατότητας επισκευής, αναβάθμισης, επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης των προϊόντων·
ii) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, ή
iii) η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον·

ε) την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, όταν η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος, σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την έναρξη της δραστηριότητας· ή

στ) την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, όταν η εν λόγω δραστηριότητα:
   i) είναι σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντική για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή
   ii) είναι επιβαρυντική για την κατάσταση διατήρησης οικότοπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος.»

21 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που θεσπίζονται σύμφωνα, μεταξύ άλλων, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, και του άρθρου 11, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού:

«α) προσδιορίζουν τις πλέον συναφείς δυνητικές συνεισφορές στον δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο, τηρώντας παράλληλα την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις μιας συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας·

[…]

γ) είναι ποσοτικά και περιλαμβάνουν κατώτατα όρια στο βαθμό που είναι δυνατόν, διαφορετικά είναι ποιοτικά·

[…]

στ) βασίζονται σε αδιάσειστα επιστημονικά στοιχεία και στην αρχή της προφύλαξης που προβλέπεται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ·

[…]

ι) καλύπτουν όλες τις συναφείς οικονομικές δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου τομέα και διασφαλίζουν ότι αυτές οι δραστηριότητες αντιμετωπίζονται ισότιμα εφόσον συμβάλλουν ισότιμα στους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού, ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά· και

ια) είναι εύκολα στη χρήση και ορίζονται κατά τρόπο ώστε να διευκολύνουν τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους.

[…]»

22 Ο κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμός εκδόθηκε βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 10, παράγραφος 3, και του άρθρου 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852 (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω).

23 Το άρθρο 1 του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού προβλέπει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής καθώς και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους καθορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού. Κατά το άρθρο 2 του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού, τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και για τον

προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους καθορίζονται στο παράρτημα II του ίδιου κανονισμού.

24 Τα παραρτήματα I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού καθορίζουν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για κάθε οικονομική δραστηριότητα η οποία αποτελεί αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού, μεταξύ άλλων στο σημείο 4.3 του παραρτήματος I και στο σημείο 4.3 του παραρτήματος II όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικά με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης και την έκταση του ελέγχου του Γενικού Δικαστηρίου

25 Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006, οποιαδήποτε μη κυβερνητική οργάνωση που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 11 του κανονισμού δικαιούται με αιτιολογημένη αίτηση να ζητήσει εσωτερική επανεξέταση διοικητικής πράξης από το όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης που την εξέδωσε, με την αιτιολογία ότι η πράξη αυτή αντιτίθεται στο περιβαλλοντικό δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού.

26 Αποτελεί εγγενές στοιχείο του συστήματος εσωτερικής επανεξέτασης το να εκθέτει ο αιτούμενος την επανεξέταση συγκεκριμένους και σαφείς λόγους δυνάμενους να ανατρέψουν τις εκτιμήσεις επί των οποίων βασίζεται η διοικητική πράξη (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 68). Ως εκ τούτου, ο αιτούμενος την επανεξέταση οφείλει να αναφέρει τα ουσιώδη πραγματικά στοιχεία ή τα νομικά επιχειρήματα τα οποία δύνανται να θεμελιώσουν εύλογες, δηλαδή ουσιώδεις, αμφιβολίες όσον αφορά την εκτίμηση στην οποία προέβη το θεσμικό όργανο ή άλλο όργανο της Ένωσης με την οικεία πράξη (πρβλ. αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 69, και της 6ης Οκτωβρίου 2021, ClientEarth κατά Επιτροπής, C-458/19 P, EU:C:2021:802, σκέψη 60).

27 Επομένως, η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης διοικητικής πράξης αποσκοπεί στη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα ή της έλλειψης βασιμότητας της οικείας πράξης. Στη συνέχεια, ο αιτών μπορεί να προσφύγει ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού Aarhus, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 του κανονισμού αυτού, λόγω αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παραβίασης των Συνθηκών ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους ή λόγω κατάχρησης εξουσίας (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 38).

28 Η προσφυγή αυτή δεν μπορεί να στηρίζεται σε νέους λόγους ή σε αποδεικτικά στοιχεία που δεν είχαν συμπεριληφθεί στην αίτηση επανεξέτασης, άλλως η απαίτηση περί αιτιολογήσεως της αιτήσεως αυτής, η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006, θα στερούνταν την πρακτική της αποτελεσματικότητα και θα τροποποιείτο το αντικείμενο της κινηθείσας με την οικεία αίτηση διαδικασίας (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 39). Το όργανο ή ο οργανισμός της Ένωσης που εξέδωσε τη διοικητική πράξη της οποίας ζητείται η εσωτερική επανεξέταση δεν υποχρεούται να εξετάσει άλλους λόγους πλην αυτών που προέβαλε ο αιτών κατά την υποβολή της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-82/17 P, EU:C:2019:719, σκέψη 40).

29 Εντούτοις, δεν μπορεί να απαιτείται από το πρόσωπο που ασκεί προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά αποφάσεως με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης που είχε υποβάλει να περιορίζεται στην κατά γράμμα παράθεση των επιχειρημάτων που είχε προβάλει με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης. Πράγματι, αφενός, ο εν λόγω προσφεύγων πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προβάλει επιχειρήματα προς αμφισβήτηση του νόμω βασίμου της αποφάσεως που εκδόθηκε επί της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης. Τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν, ωστόσο, να μεταβάλλουν το αντικείμενο της διαδικασίας που κινήθηκε με την ως άνω αίτηση, άλλως αυτή θα στερούνταν της πρακτικής αποτελεσματικότητάς της. Ειδικότερα, στα επιχειρήματα αυτά δεν πρέπει να περιλαμβάνονται νέα επιχειρήματα ή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να είχαν προβληθεί με την αίτηση επανεξέτασης. Αφετέρου, επιχείρημα που δεν προβλήθηκε κατά το στάδιο της αιτήσεως επανεξέτασης δεν μπορεί να θεωρηθεί νέος και απαράδεκτος ισχυρισμός κατά το στάδιο της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, αν αποτελεί απλώς περαιτέρω ανάπτυξη επιχειρήματος που έχει ήδη προβληθεί στο πλαίσιο της εν λόγω αιτήσεως. Προκειμένου ένα νέο επιχείρημα να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανάπτυξη ισχυρισμού ή αιτίασης που προβλήθηκε προηγουμένως, πρέπει να έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με τους ισχυρισμούς ή τις αιτιάσεις που εκτέθηκαν αρχικώς, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα της φυσιολογικής εξέλιξης της συζήτησης στο πλαίσιο κατ' αντιμωλία διαδικασίας. Δεδομένου του ειδικού χαρακτήρα της διαδικασίας επανεξέτασης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1367/2006, η δυνατότητα αυτή πρέπει, ωστόσο, να συμβιβάζεται με την αναγκαιότητα διασφάλισης της πρακτικής αποτελεσματικότητας της εν λόγω διαδικασίας, οπότε δεν μπορεί να επιτρέπεται στον προσφεύγοντα να τροποποιεί το αντικείμενο της διαδικασίας προβάλλοντας νέους λόγους ή νέα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν έχουν αρκούντως στενό σύνδεσμο με αιτιάσεις προβληθείσες κατά το στάδιο της αιτήσεως επανεξέτασης. Επομένως, ο προσφεύγων αυτός δεν μπορεί να επικαλεστεί νέα «σχετικά με το γενικότερο πλαίσιο της υποθέσεως» επιχειρήματα τα οποία θα εξέφευγαν της λογικής του εν λόγω κανόνα περί ταυτότητας του αντικειμένου, εκτός αν γίνει δεκτό ότι τα επιχειρήματα αυτά προβάλλονται, εν πάση περιπτώσει, αλυσιτελώς (βλ. απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2024, PAN Europe κατά Επιτροπής, T-536/22, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:98, σκέψεις 44 έως 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

30 Στο πλαίσιο προσφυγής κατά αποφάσεως με την οποία απορρίπτεται ως αβάσιμη αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, μόνον οι λόγοι ακυρώσεως που αφορούσαν την απόδειξη νομικού σφάλματος ή σφάλματος εκτιμήσεως που καθιστούν παράνομη την ως άνω απόφαση και όχι εκείνοι που αφορούσαν τη διοικητική πράξη της οποίας είχε ζητηθεί η εσωτερική επανεξέταση μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, ClientEarth κατά Επιτροπής, C-458/19 P, EU:C:2021:802, σκέψη 49).

31 Κατ' αρχήν, η έκταση του δικαστικού ελέγχου απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης δεν διαφέρει από την έκταση του δικαστικού ελέγχου της διοικητικής πράξης ως προς την οποία υποβλήθηκε η αίτηση αν κατά της πράξης αυτής ασκείτο ένδικη προσφυγή (πρβλ. απόφαση της 15 Δεκεμβρίου 2016, TestBioTech κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-177/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:736, σκέψεις 76 και 81).

32 Κατά τη νομολογία, όταν θεσμικό όργανο της Ένωσης καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις, όπως εκείνες που αφορούν την κατάρτιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου ώστε να διαπιστωθεί αν μια οικονομική δραστηριότητα είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη, διαθέτει ευρεία εξουσία εκτίμησης (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 11ης Μαΐου 2017, Dyson κατά Επιτροπής, C-44/16 P, EU:C:2017:357, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Στην περίπτωση αυτή, ο δικαστικός έλεγχος τον οποίο ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να ασκεί ως προς το βάσιμο της αιτιολογίας απόφασης όπως η προσβαλλόμενη δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την

υποκατάσταση της εκτίμησης της Επιτροπής από τη δική του, αλλά έχει ως αντικείμενο να επαληθευθεί ότι η εν λόγω απόφαση δεν στηρίζεται σε αναληθή πραγματικά περιστατικά και ότι δεν ενέχει πρόδηλη πλάνη εκτίμησης ή κατάχρηση εξουσίας (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Μαΐου 2023, ΕΚΤ κατά Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει, μεταξύ άλλων, να ελέγχει όχι μόνον την ακρίβεια, την αξιοπιστία και τη συνοχή των προβαλλομένων αποδεικτικών στοιχείων, αλλά και το ζήτημα αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση σύνθετης κατάστασης και αν δύνανται να τεκμηριώσουν τα εξ αυτών συναγόμενα συμπεράσματα (βλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2023, ΕΚΤ κατά Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Πράγματι, όταν ένα θεσμικό όργανο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτίμησης, έχει θεμελιώδη σημασία η τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η υποχρέωσή του να εξετάζει, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση (βλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2023, ΕΚΤ κατά Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

34 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν θεσμικό όργανο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση περίπλοκων πραγματικών περιστατικών, ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωση της πράξης που εξέδωσε, τα αποδεικτικά στοιχεία που στηρίζουν τον ισχυρισμό αυτόν πρέπει να παρίστανται επαρκή ώστε να ανατρέψουν τις πραγματικές εκτιμήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην πράξη αυτή (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 2018, Lubrizol France κατά Συμβουλίου, C-223/17 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:442, σκέψη 39, και της 7ης Μαΐου 2020, BTB Holding Investments και Duferco Participations Holding κατά Επιτροπής, C-148/19 P, EU:C:2020:354, σκέψη 74).

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού

35 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τις απαντήσεις που έδωσε με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή στο αίτημα εσωτερικής επανεξέτασης σχετικά με ορισμένες πτυχές της επεξεργασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Στο πλαίσιο των τριών σκελών από τα οποία αποτελείται ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι απαντήσεις αυτές αντιβαίνουν σε πλήθος διατάξεων.

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά παράβαση των άρθρων 6 έως 8 της Συμβάσεως του Aarhus και του άρθρου 9 του κανονισμού 1367/2006

36 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η διαλαμβανόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση απάντηση της Επιτροπής στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης σχετικά με ορισμένες πτυχές της επεξεργασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού δεν ανταποκρίνεται στο επίπεδο ενημέρωσης και δημόσιας διαβούλευσης που προβλέπεται στα άρθρα 6 έως 8 της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2005, L 124, σ. 4, στο εξής: Σύμβαση του Aarhus), η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση 2005/370/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005, για σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος (ΕΕ 2005, L 124, σ. 1), και με το άρθρο 9 του κανονισμού 1367/2006. Πρώτον, η διαδικασία ενημέρωσης και διαβούλευσης είχε ξεκινήσει

πριν από την έκδοση του κανονισμού 2020/852. Δεύτερον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι, αν και εμπίπτουν στον ορισμό του «ενδιαφερόμενου κοινού» κατά την έννοια της ως άνω σύμβασης, δεν θεωρήθηκαν ως «ενδιαφερόμενα μέρη» με τα οποία διαβουλεύθηκε η Επιτροπή. Τρίτον, υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2020 και κατά το έτος 2021, η έννοια της «ενημέρωσης και της συμμετοχής του κοινού» είχε αποκτήσει διαφορετική σημασία η οποία έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία διαβούλευσης. Τέταρτον, η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει νέες πληροφορίες οι οποίες δεν διατυπώνονται σαφώς στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό και δεν ελήφθησαν υπόψη κατά την επεξεργασία του, ενώ το κοινό έπρεπε να είχε ενημερωθεί σχετικά και να είχε κληθεί σε διαβούλευση πριν από την έκδοσή του.

37 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν αναφέρει ότι προέβη σε κοινοποιήσεις ειδικότερα όσον αφορά το ζήτημα των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου τόσο για τους σκοπούς της ταξινομίας όσο και κατά την επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού προκειμένου να λάβει απαντήσεις επί του συγκεκριμένου σημείου. Κατά την άποψή τους, η Επιτροπή δεν αναφέρει ούτε το περιεχόμενο των απαντήσεων ούτε τον τρόπο με τον οποίο αυτές ελήφθησαν υπόψη στο μέτρο του δυνατού. Υποστηρίζουν ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός εμπίπτει στον ορισμό των «σχεδίων ή προγραμμάτων» κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 1367/2006.

38 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

39 Στο σημείο 48 του δικογράφου της προσφυγής, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι «[σ]την αίτηση [εσωτερικής επανεξέτασης] αμφισβητείται η νομιμότητα της επεξεργασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (παράρτημα Α.1 του δικογράφου της προσφυγής, σ. 13 και 14)». Συναφώς, επισημαίνεται ότι η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης περιλαμβάνει τμήμα με τίτλο «Επανεξέταση της επεξεργασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού», το οποίο αρχίζει στη σελίδα 13 με μια παράγραφο η οποία έχει ως εξής: «[οι προσφεύγουσες] ζητούν την επανεξέταση των διατάξεων του [εν λόγω] κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού όσον αφορά την [οικονομική] δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, σύμφωνα με τα στάδια που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις του κανονισμού 2020/852». Στη συνέχεια, οι προσφεύγουσες υποδιαιρούν τα επιχειρήματά τους σε τέσσερις ενότητες. Το υπό κρίση σκέλος αφορά την τρίτη ενότητα επιχειρημάτων τα οποία διατυπώνονται στις δύο ακόλουθες παραγράφους ως εξής:

«Τρίτον, η επανεξέταση των σχετικών τεχνικών κριτηρίων ελέγχου θα πρέπει να προβλέπει τόσο την εκ των προτέρων ενημέρωση του κοινού όσο και τη δημόσια διαβούλευση, κατά τις απαιτήσεις της Σύμβασης του Aarhus.

Ειδικότερα, η ενημέρωση του κοινού και η δημόσια διαβούλευση όσον αφορά τα σχετικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου θα πρέπει να βασίζονται σε αναθεωρημένο σχέδιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.»

40 Από το γράμμα των επίμαχων παραγράφων, σε συνδυασμό με την εισαγωγική παράγραφο, δεν προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός εκδόθηκε από την Επιτροπή κατά παράβαση των συγκεκριμένων πτυχών της Σύμβασης του Aarhus των οποίων γίνεται επίκληση.

41 Αντιθέτως, από το γράμμα των επίμαχων παραγράφων προκύπτει ότι, κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη ορισμένες διαδικαστικές πτυχές στο πλαίσιο μελλοντικής εσωτερικής επανεξέτασης του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, στην οποία και όφειλε να προβεί.

42 Επομένως, σε αντίθεση με όσα απαιτεί η νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 26 ανωτέρω, με τις επίμαχες παραγράφους οι προσφεύγουσες δεν προέβαλαν, στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, συγκεκριμένους και σαφείς λόγους δυνάμενους να ανατρέψουν τις εκτιμήσεις επί των οποίων στηρίζεται ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός ως διοικητική πράξη, ούτε ανέφεραν τα ουσιώδη πραγματικά στοιχεία ή τα νομικά επιχειρήματα τα οποία δύνανται να θεμελιώσουν εύλογες, δηλαδή ουσιώδεις, αμφιβολίες όσον αφορά την εκτίμηση στην οποία προέβη η Επιτροπή με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό ως πράξη την οποία αφορά η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης.

43 Σύμφωνα όμως με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να εξετάσει άλλους λόγους πλην εκείνων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες κατά την υποβολή της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης. Ειδικότερα, δεν ήταν υποχρεωμένη κατά την επεξεργασία και την έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού να εξετάσει με δική της πρωτοβουλία πιθανούς λόγους σχετιζόμενους με την ενημέρωση του κοινού και τη δημόσια διαβούλευση, τους οποίους δεν επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες.

44 Επομένως, το υπό κρίση σκέλος δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

Επί του δευτέρου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006

45 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή δεν απάντησε σε ορισμένα σημεία τα οποία οι ίδιες επικαλέστηκαν με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, κατά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006. Τα σημεία αυτά συνίστανται, πρώτον, στην υποχρέωση της Επιτροπής να συγκεντρώσει όλη την απαραίτητη εμπειρογνωσία πριν από τη θέσπιση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, δεύτερον, στο γεγονός ότι η γνωμοδότηση της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου εκδόθηκε μετά τη θέσπιση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και, τρίτον, στο γεγονός ότι ο συγκεκριμένος κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός καθώς και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/2486 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2023, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον καθορισμό τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, στη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, στην πρόληψη και στον έλεγχο της ρύπανσης ή στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, και για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής όσον αφορά ειδικές δημοσιοποιήσεις για τις εν λόγω οικονομικές δραστηριότητες (ΕΕ L, 2023/2486), όσον αφορά τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, δεν εκδόθηκαν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται στον κανονισμό 2020/852, με αποτέλεσμα ο δεύτερος κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός να μην είναι διαθέσιμος κατά την επεξεργασία του πρώτου κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

46 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

47 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι τα δύο πρώτα σημεία που προβάλλουν οι προσφεύγουσες (βλ. σκέψη 45 ανωτέρω) αφορούν τις δύο πρώτες ενότητες των επιχειρημάτων που διατυπώνονται στο τμήμα που τιτλοφορείται «Επανεξέταση της επεξεργασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού», διαρθρωμένες σε τέσσερις παραγράφους οι οποίες έχουν ως εξής:

«Πρώτον, η επανεξέταση των σχετικών τεχνικών κριτηρίων ελέγχου θα πρέπει να περιλαμβάνει τις συμβουλές της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, οι οποίες προβλέπονται στο [άρθρο 20, παράγραφος 2,] του κανονισμού 2020/852.

Επί του παρόντος, από την ίδια την έκθεση της [πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση] προκύπτει σαφώς ότι "στην πλατφόρμα ανατέθηκε το καθήκον να επικεντρωθεί στα [τεχνικά κριτήρια ελέγχου] και να διατυπώσει σύσταση προς την Επιτροπή για το δεύτερο σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης σχετικά με τις βιώσιμες δραστηριότητες για τους περιβαλλοντικούς στόχους 3-6" […].

Ως εκ τούτου, η επανεξέταση θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικές συμβουλές της [πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση] σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου της σημαντικής συμβολής της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στους δύο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους, δηλαδή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Δεύτερον, από το προηγούμενο σημείο προκύπτει ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν πληροί την απαίτηση για "συγκέντρωση όλης της απαραίτητης εμπειρογνωσίας πριν από την έγκριση", κατά τα οριζόμενα στο [άρθρο 23, παράγραφος 4,] του κανονισμού 2020/852.»

48 Οι τρεις πρώτες επίμαχες παράγραφοι δεν περιέχουν καμία συγκεκριμένη αιτιολογία όσον αφορά το νομότυπο της διαδικασίας έκδοσης του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η διαδικασία αυτή δεν διεξήχθη νομοτύπως προκύπτει μόνον από την τέταρτη από τις παραγράφους αυτές.

49 Επομένως, από τις τέσσερις επίμαχες παραγράφους προκύπτει ότι ο μόνος ακριβής και συγκεκριμένος λόγος που προέβαλαν οι προσφεύγουσες στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης συνίστατο στον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή ενήργησε κατά παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 4, του κανονισμού 2020/852, καθόσον δεν συγκέντρωσε όλη την απαραίτητη εμπειρογνωσία πριν από την έγκριση και κατά τη διάρκεια της κατάρτισης του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, δεδομένου ότι η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση δεν είχε γνωμοδοτήσει σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου όσον αφορά τους περιβαλλοντικούς στόχους του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

50 Στο σημείο 3 του παραρτήματος Ι της προσβαλλόμενης απόφασης η Επιτροπή αναφέρει ωστόσο τα εξής:

«Το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α', και η αιτιολογική σκέψη 38 του κανονισμού [2020/852] προβλέπουν ότι η πλατφόρμα συμβουλεύει την Επιτροπή σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, ενώ το άρθρο 10 παράγραφος 4, το άρθρο 11, παράγραφος 4, και η αιτιολογική σκέψη 54 του [ίδιου] κανονισμού απαιτούν από την Επιτροπή να διαβουλεύεται με την πλατφόρμα πριν από την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που περιέχουν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Οι ως άνω

διατάξεις δεν προσδιορίζουν τις λεπτομέρειες ούτε και το χρονοδιάγραμμα για τη διαβούλευση με την πλατφόρμα και αναφέρουν απλώς ότι η διαβούλευση πρέπει να λαμβάνει χώρα πριν από την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

[…]

Βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 4, του άρθρου 11, παράγραφος 4, και του άρθρου 20 του κανονισμού [2020/852], η Επιτροπή κάλεσε την πλατφόρμα, στις 19 Νοεμβρίου 2020, να διατυπώσει τη γνώμη της σχετικά με το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης πριν από την έκδοσή της. Η Επιτροπή δημοσίευσε το σχέδιο της κατ' εξουσιοδότηση πράξης στις 20 Νοεμβρίου 2020, για δημόσια διαβούλευση έως τις 18 Δεκεμβρίου 2020. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 η πλατφόρμα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της σχετικά με το σχέδιο της κατ' εξουσιοδότηση πράξης [έγγραφο διαθέσιμο πλέον στη διεύθυνση «https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-12/201218-eu-platform-on-sustainable-finance-opinion-taxonomy-delegated-act_en.pdf»] στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης. Ως εκ τούτου, η γνώμη της πλατφόρμας ζητήθηκε δεόντως κατά την επεξεργασία της κατ' εξουσιοδότηση πράξης και πριν από την έκδοσή της. Η Επιτροπή ενέκρινε το τελικό σχέδιο στις 4 Ιουνίου 2021 […]».

51 Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω σαφών εξηγήσεων, οι προσφεύγουσες εσφαλμένως υποστηρίζουν ότι «με την [προσβαλλόμενη] απόφαση δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι η γνωμοδότηση της πλατφόρμας σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου του μελλοντικού κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού εκδόθηκε στις 31 Αυγούστου 2021, δηλαδή μετά την έγκριση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού στις 4 Ιουνίου 2021».

52 Πράγματι, δεδομένου ότι η Επιτροπή εξηγεί στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι είχε ζητήσει τη γνώμη της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση και ότι η πλατφόρμα είχε υποβάλει τα σχόλιά της στις 18 Δεκεμβρίου 2020, ήτοι πριν από την έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί των προσφευγουσών κρίνονται αβάσιμοι.

53 Το τρίτο σημείο που προβάλλουν οι προσφεύγουσες (βλ. σκέψη 45 ανωτέρω) αφορά την τέταρτη δέσμη επιχειρημάτων, τα οποία διατυπώνονται στο τμήμα με τίτλο «Επανεξέταση της προετοιμασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού» διαρθρωμένα σε τρεις παραγράφους οι οποίες έχουν ως εξής:

«Τέταρτον, τα σχετικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου θα πρέπει να εξετάζονται υπό το πρίσμα του συνόλου των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 9 του κανονισμού 2020/852[, λαμβανομένων υπόψη] ταυτοχρόνως, όπως προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 15 και […] 19 του κανονισμού 2020/852.

Συγκεκριμένα, η πρώτη κατ' εξουσιοδότηση πράξη (νυν κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός), η οποία αφορούσε τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τους δύο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους (και την αρχή [της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης] όσον αφορά τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους) έπρεπε να εκδοθεί το αργότερο "έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της από την 1η Ιανουαρίου 2022" (άρθρο 10, παράγραφος 6, και άρθρο 11, παράγραφος 6, του κανονισμού 2020/852), ενώ η δεύτερη κατ' εξουσιοδότηση πράξη σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους θα έπρεπε να έχει εκδοθεί το αργότερο "έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της από την 1η Ιανουαρίου 2023" (παράγραφος 5 των άρθρων 12 έως 15 του κανονισμού 2020/852).

Με άλλα λόγια, οι δύο προαναφερθείσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις θα έπρεπε να έχουν […] προετοιμαστεί και εγκριθεί προτού τεθεί σε εφαρμογή η πρώτη εξ αυτών (ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός). Επομένως, η επανεξέταση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού θα πρέπει να πραγματοποιηθεί όταν γίνει γνωστό το περιεχόμενο της δεύτερης κατ' εξουσιοδότηση πράξης, όπως αρχικά προβλεπόταν στον κανονισμό 2020/852.»

54 Όπως ορθώς παρατηρούν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν εξέτασε το ως άνω σημείο στην προσβαλλόμενη απόφαση. Η ίδια υποστηρίζει, ωστόσο, ότι το συγκεκριμένο σημείο, από τη στιγμή που δεν τεκμηριώθηκε, ήταν απαράδεκτο, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 26 ανωτέρω και, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να απαντήσει επ' αυτού.

55 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι η παράγραφος 6 των άρθρων 10 και 11 του κανονισμού 2020/852 προβλέπει πράγματι ότι η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τους δύο περιβαλλοντικούς στόχους του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή «έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή [τους] από την 1η Ιανουαρίου 2022». Αντιθέτως, η παράγραφος 5 των άρθρων 12 έως 15 του κανονισμού 2020/852 ορίζει ότι η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τους υπόλοιπους τέσσερις περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 9 του κανονισμού 2020/852 «έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, ώστε να εξασφαλιστεί η έναρξη εφαρμογής [τους] από την 1η Ιανουαρίου 2023».

56 Στην πραγματικότητα, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 4 Ιουνίου 2021, αλλά εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 (άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού). Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2023/2486 για τους τέσσερις άλλους περιβαλλοντικούς στόχους εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 27 Ιουνίου 2023. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2024 (άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού).

57 Επομένως, όπως προκύπτει, δεν τηρήθηκαν τα χρονοδιαγράμματα έκδοσης που προβλέπονται στην παράγραφο 6 των άρθρων 10 και 11 του κανονισμού 2020/852 και στην παράγραφο 5 των άρθρων 12 έως 15 του ίδιου κανονισμού.

58 Εντούτοις, εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού έπρεπε να είχε γίνει λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2023/2486 όσον αφορά τους τέσσερις άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2023/2486 δεν ήταν διαθέσιμος κατά την επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού πλήττει, κατά την άποψή τους, τη νομιμότητα του τελευταίου.

59 Το γεγονός, όμως, ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2023/2486 που αφορά τους υπόλοιπους τέσσερις περιβαλλοντικούς στόχους εκδόθηκε μετά τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό ανταποκρίνεται στα χρονοδιαγράμματα που προβλέπονται, αφενός, στην παράγραφο 6 των άρθρων 10 και 11 του κανονισμού 2020/852 και, αφετέρου, στην παράγραφο 5 των άρθρων 12 έως 15 του ίδιου κανονισμού. Ακόμη και αν είχαν τηρηθεί τα χρονοδιαγράμματα αυτά, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός θα είχε εκδοθεί «το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020», ενώ η έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2023/2486, για τους υπόλοιπους τέσσερις περιβαλλοντικούς στόχους, θα ακολουθούσε «το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021».

Επομένως, είναι προφανές ότι τηρήθηκε απολύτως η προβλεπόμενη στις ως άνω διατάξεις του κανονισμού 2020/852 σειρά έκδοσης των δύο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών, έστω και αν αυτοί εκδόθηκαν εκπρόθεσμα.

60 Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το ως άνω επιχείρημα των προσφευγουσών είναι παραδεκτό, είτε κατά το στάδιο της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης είτε κατά το στάδιο της υπό κρίση προσφυγής, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να θεμελιώσει εύλογες, δηλαδή ουσιώδεις, αμφιβολίες όσον αφορά τις εκτιμήσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό.

61 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 4, του άρθρου 11, παράγραφος 4, και του άρθρου 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 2020/852

62 Οι προσφεύγουσες θεωρούν, κατ' ουσίαν, ότι δεν υπήρξε ορθή διαβούλευση με την πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20 του κανονισμού 2020/852, πριν από την έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, κατά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 4, του άρθρου 11, παράγραφος 4, και του άρθρου 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 2020/852. Κατά την άποψή τους, με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν αμφισβητείται ο ισχυρισμός που περιέχεται στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, κατά τον οποίο η ίδια η πλατφόρμα επισήμανε ότι της είχε ανατεθεί το καθήκον να εξετάσει κατ' ουσίαν το σχέδιο της κατ' εξουσιοδότηση πράξης ως προς τους υπόλοιπους περιβαλλοντικούς στόχους. Επιπλέον, η διαβούλευση με την πλατφόρμα δεν αφορούσε ειδικώς τα συγκεκριμένα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό. Η πλατφόρμα γνωμοδότησε σχετικά μετά την έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Κατά τις προσφεύγουσες, το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει δέσμευση εκ μέρους της Επιτροπής προς άρση των παραβάσεων αυτών πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως παράβαση του άρθρου 10, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1367/2006.

63 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

64 Τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι προσφεύγουσες στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους αφορούν την πρώτη δέσμη επιχειρημάτων, τα οποία περιλαμβάνονται στο τμήμα που φέρει τον τίτλο «Επανεξέταση της προετοιμασίας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού».

65 Όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 50 και 52 ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση εξηγεί σαφώς ότι η Επιτροπή κάλεσε την πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση να διατυπώσει τη γνώμη της επί του σχεδίου κατ' εξουσιοδότηση πράξης πριν από την έκδοσή του, ότι δημοσίευσε το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης στις 20 Νοεμβρίου 2020, με προθεσμία για δημόσια διαβούλευση έως τις 18 Δεκεμβρίου 2020, και ότι στις 18 Δεκεμβρίου 2020 η πλατφόρμα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του σχεδίου κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

66 Με το δικόγραφο της προσφυγής, οι προσφεύγουσες επικαλούνται άλλο έγγραφο, το οποίο φέρεται να έχει ημερομηνία 31 Αυγούστου 2021, προκειμένου να προβάλουν τα εξής δύο στοιχεία. Αφενός, από το προαναφερθέν έγγραφο προκύπτει ότι η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση θεώρησε ότι είχε εντολή να εξετάσει μόνον το δεύτερο σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης, το οποίο αφορούσε τους υπόλοιπους τέσσερις περιβαλλοντικούς

στόχους. Αφετέρου, η πλατφόρμα διατύπωσε τη γνώμη της όσον αφορά ειδικώς τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου του «μελλοντικού κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού» μόνον στο πλαίσιο του συγκεκριμένου εγγράφου.

67 Όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, το επίμαχο έγγραφο, στο οποίο παραπέμπουν οι προσφεύγουσες, είναι άνευ σημασίας εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, από τον ιστότοπο της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση προκύπτει ότι η πλατφόρμα δημοσίευσε στις 3 Αυγούστου 2021 σχέδιο γνωμοδότησης για τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου όσον αφορά τους υπόλοιπους τέσσερις περιβαλλοντικούς σκοπούς προκειμένου να λάβει παρατηρήσεις, η δε τελική γνώμη δημοσιεύθηκε στις 30 Μαρτίου 2022.

68 Εξ ορισμού, οι γνωμοδοτήσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 67 ανωτέρω ουδόλως αφορούν τους δύο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους για τους οποίους ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός θέσπισε τεχνικά κριτήρια ελέγχου. Επομένως, δεν ασκούν καμία επιρροή εν προκειμένω.

69 Κατά τα λοιπά, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η γνωμοδότηση της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση της 18ης Δεκεμβρίου 2020 δεν ήταν πλήρης καθόσον η πλατφόρμα εξέτασε απλώς και μόνον γενικά ζητήματα χωρίς να συζητήσει τα ακριβή τεχνικά κριτήρια ελέγχου. Οι προσφεύγουσες συνάγουν από το γεγονός αυτό ότι τα παραρτήματα του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού στα οποία περιέχονται τα συγκεκριμένα κριτήρια δεν είχαν επισυναφθεί στο σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού που διαβίβασε η Επιτροπή στην πλατφόρμα προκειμένου αυτή να διατυπώσει τη γνώμη της.

70 Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τόσο το σχέδιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού όσο και τα παραρτήματά του υποβλήθηκαν στις 19 Νοεμβρίου 2020 προς γνωμοδότηση στην πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

71 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας προκύπτει ότι το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού καθώς και τα δύο παραρτήματά του αναρτήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου 2020 για δημόσια διαβούλευση έως τις 18 Δεκεμβρίου 2020. Επομένως, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή δεν γνωστοποίησε τα παραρτήματα στις 19 Νοεμβρίου 2020, όταν κάλεσε την πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση να διατυπώσει τη γνώμη της επί του σχεδίου, η πλατφόρμα είχε πρόσβαση στα εν λόγω παραρτήματα το αργότερο την επομένη της ημέρας κατά την οποία της απευθύνθηκε η πρόσκληση και είχε τη δυνατότητα να τα λάβει υπόψη της προκειμένου να διατυπώσει τη γνώμη της.

72 Επομένως, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν μπόρεσαν να αντικρούσουν τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι ζητήθηκε η γνώμη της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση όσον αφορά το σχέδιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και τα παραρτήματά του, στα οποία περιγράφονται λεπτομερώς τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι η πλατφόρμα δεν εξέφρασε τη γνώμη της λεπτομερώς επί των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου, περιοριζόμενη σε παρατηρήσεις γενικής φύσεως.

73 Πράγματι, μολονότι η παράγραφος 4 των άρθρων 10 και 11 του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι, «[π]ριν από την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή συμβουλεύεται την πλατφόρμα που αναφέρεται στο άρθρο 20 σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου», οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν την

έκδοση τέτοιων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων όταν, όπως εν προκειμένω, η πλατφόρμα δεν έχει λάβει ρητώς θέση επί όλων των πτυχών των σχεδίων των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που της έχουν υποβληθεί προς γνωμοδότηση.

74 Κατά συνέπεια, το υπό κρίση σκέλος πρέπει να απορριφθεί και, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής

75 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται σε τέσσερα σκέλη με τα οποία προβάλλεται, πρώτον, παράβαση του άρθρου 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του άρθρου 191 ΣΛΕΕ και του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού 2020/852, δεύτερον, παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852, τρίτον, παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και ι′, του κανονισμού 2020/852 και, τέταρτον, παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852.

76 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν, κατ' ουσίαν, δύο προσεγγίσεις τις οποίες, κατά την άποψή τους, ακολούθησε η Επιτροπή κατά τον καθορισμό των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή, καθόσον με την προσβαλλόμενη απόφαση υποστήριξε την ορθότητα των δύο αυτών προσεγγίσεων παρά τα επιχειρήματα που προέβαλαν με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, παρέβη διάφορες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης.

77 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να συνοψίσει τις δύο αυτές αιτιάσεις των προσφευγουσών πριν προχωρήσει στην ανάλυση των τεσσάρων σκελών του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως.

78 Αφενός, οι προσφεύγουσες επικρίνουν το γεγονός ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν προβλέπουν ότι οι εκπομπές CO_2 ανά κιλοβατώρα (kWh) ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αιολική ενέργεια υποβάλλονται πράγματι σε μέτρηση και δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο ανώτατο όριο. Πράγματι, το σημείο 4.3 του παραρτήματος Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού προβλέπει απλώς ως τεχνικό κριτήριο ελέγχου για τη σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ότι «[σ]το πλαίσιο της δραστηριότητας παράγεται ηλεκτρική ενέργεια από αιολική ενέργεια». Δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι τούτο πρακτικά σημαίνει ότι η άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας θεωρείται κατά τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό ότι εξακολουθεί να συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, παρά τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

79 Οι προσφεύγουσες περιγράφουν την ανωτέρω κατάσταση ως «εξαίρεση» από την υποχρέωση πραγματικής ποσοτικής μέτρησης των εκπομπών CO_2 ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αιολική ενέργεια και ως «τεκμήριο» ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα εξακολουθεί να συμβάλλει ουσιαστικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

80 Αφετέρου, οι προσφεύγουσες θεωρούν επιτακτική την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η «μεταβλητότητα» της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μεταξύ άλλων από αιολική ενέργεια, εξαρτάται από τις μετεωρολογικές συνθήκες, ιδίως δε, στην περίπτωση της αιολικής ενέργειας, από την ένταση του ανέμου. Κατά συνέπεια, μια εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν διατίθεται πάντοτε με την ίδια ηλεκτρική ισχύ στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας και εν τέλει στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Η ισχύς

που διατίθεται ποικίλλει ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες. Επομένως, προκειμένου η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας να ικανοποιείται ανά πάσα στιγμή, ενδέχεται να απαιτούνται και άλλοι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής προκειμένου να «αντισταθμιστεί» το «χαμηλό επίπεδο παραγωγής» ενός αιολικού σταθμού.

81 Κατά τις προσφεύγουσες, για την ορθή μέτρηση των εκπομπών CO_2 από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι εκπομπές των ανωτέρω αναφερόμενων άλλων σταθμών οι οποίοι «αντισταθμίζουν» το «χαμηλό επίπεδο παραγωγής» ενός αιολικού σταθμού. Πλην όμως, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν θεσπίζει υποχρέωση να λαμβάνονται υπόψη τέτοιου είδους εκπομπές, στοιχείο το οποίο οι προσφεύγουσες χαρακτηρίζουν και πάλι ως «εξαίρεση».

82 Πριν εξεταστούν τα τέσσερα σκέλη του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα του παραδεκτού των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023.

Επί του παραδεκτού των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023

83 Στις 6 Δεκεμβρίου 2023 οι προσφεύγουσες κατέθεσαν στη Γραμματεία έγγραφο συνοδευόμενο από παράρτημα, και συγκεκριμένα την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της "μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης" στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΕΕ C, C/2023/111). Κατά την άποψή τους, το ως άνω έγγραφο και το παράρτημά του είναι παραδεκτά ως νέο αποδεικτικό μέσο δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι η ανακοίνωση κατέστη διαθέσιμη μετά την άσκηση της προσφυγής και μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας. Οι προσφεύγουσες θεωρούν, κατ' ουσίαν, ότι η ανακοίνωση επιβεβαιώνει τα επιχειρήματα που προβάλλουν προς στήριξη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, κατά τα οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη ο μεταβλητός χαρακτήρας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας.

84 Στις 12 Δεκεμβρίου 2023 η Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου ενημέρωσε τους διαδίκους ότι η Επιτροπή κλήθηκε να λάβει θέση, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επί του παραδεκτού και του βασίμου του εγγράφου που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου οι προσφεύγουσες στις 6 Δεκεμβρίου 2023 καθώς και του παραρτήματός του.

85 Κατά τις αγορεύσεις της, η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της, όπερ και σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως. Κατά την άποψή της, η ανακοίνωση που επισυνάπτεται στο έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου οι προσφεύγουσες στις 6 Δεκεμβρίου 2023 είναι απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, άνευ σημασίας.

86 Κατά το άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

87 Κατά τη νομολογία, το άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας έχει εφαρμογή και επί των αιτιάσεων και των επιχειρημάτων (βλ. απόφαση της 14ης Ιουλίου 2021, AQ κατά eu-LISA, T-164/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:456, σκέψη 59 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

88 Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 83 ανωτέρω, με το έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία στις 6 Δεκεμβρίου 2023, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η ανακοίνωση που επισυνάπτεται σε αυτό επιβεβαιώνει τόσο τα επιχειρήματα που προβάλλουν προς στήριξη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, κατά τα οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη ο μεταβλητός χαρακτήρας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, όσο και τα επιχειρήματα με τα οποία υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Επομένως, στο μέτρο που οι προσφεύγουσες στηρίζουν τα επιχειρήματα που περιέχονται στο ως άνω έγγραφο στη συνημμένη σε αυτό ανακοίνωση, προβάλλουν νέα επιχειρήματα, κατά την έννοια του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

89 Όπως επίσης υπομνήσθηκε στη σκέψη 83 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες είναι της άποψης ότι το έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023 και το παράρτημά του είναι παραδεκτά, δεδομένου ότι η ανακοίνωση περί της οποίας πρόκειται και στην οποία στηρίζονται τα νέα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με το προαναφερθέν έγγραφο κατέστη διαθέσιμη μετά την άσκηση της προσφυγής και μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η δημοσίευση της ανακοίνωσης συνιστά νομικό ή πραγματικό στοιχείο που ανέκυψε κατά τη διαδικασία, κατά την έννοια του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, και το οποίο δικαιολογεί, επομένως, την προβολή των νέων επιχειρημάτων που περιλαμβάνονται στο εν λόγω έγγραφο.

90 Μολονότι είναι αληθές ότι η επίμαχη ανακοίνωση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 11 Οκτωβρίου 2023, ήτοι μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση, περί της οποίας οι προσφεύγουσες ενημερώθηκαν με έγγραφο της Γραμματείας του Γενικού Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 2023, διαπιστώνεται ότι τα δύο συγκεκριμένα χωρία της ανακοίνωσης, στα οποία παραπέμπουν οι προσφεύγουσες, και συγκεκριμένα η πρώτη και η τρίτη παράγραφος του σημείου 2.4, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κατευθυντήριες αρχές για την αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης», περιλαμβάνονταν ήδη, με πανομοιότυπη διατύπωση, σε προγενέστερο κείμενο της ανακοίνωσης αυτής, το οποίο είχε δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα στις 18 Φεβρουαρίου 2021 (ΕΕ 2021, C 58, σ. 1), ήτοι πριν από την άσκηση της προσφυγής.

91 Επομένως, δεδομένου ότι τα επίμαχα χωρία είχαν ήδη δημοσιευθεί πριν από την άσκηση της προσφυγής, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως νομικά ή πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία, κατά την έννοια του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η επαναδημοσίευσή τους μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας δεν είναι αφ' εαυτής ικανή να μεταβάλει τη διαπίστωση αυτή.

92 Επομένως, τα επιχειρήματα που περιλαμβάνονται στο έγγραφο που κατέθεσαν οι προσφεύγουσες στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023 πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί ούτε το παραδεκτό του ίδιου του εγγράφου ούτε το παραδεκτό της επισυναπτόμενης σε αυτό ανακοίνωσης.

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά παράβαση του άρθρου 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, του άρθρου 191 ΣΛΕΕ και του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2020/852

93 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι, όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν επιβάλλει υποχρέωση πραγματικής ποσοτικής μέτρησης των εκπομπών CO_2 ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αιολική ενέργεια ούτε μέτρηση των επιπτώσεων της μεταβλητότητας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στις εκπομπές CO_2 ανά kWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη όλων των πηγών ενέργειας αδιακρίτως. Αντιθέτως, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός στηρίζεται στο τεκμήριο ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του κανονισμού 2020/852.

94 Κατά τις προσφεύγουσες, με την προσέγγιση αυτή αποφεύγεται η αναζήτηση και η εξέταση αδιάσειστων επιστημονικών στοιχείων σχετικά με την ως άνω δραστηριότητα, όπερ δεν συνάδει με την αρχή της προφύλαξης και, ως εκ τούτου, δεν συνεκτιμώνται τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα, όπερ αντιβαίνει στο άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2020/852 και στο άρθρο 191, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Επιπλέον, η προσέγγιση αυτή δεν συνιστά συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι αποδεικνύει τη συμβολή της δραστηριότητας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, κατά την έννοια του άρθρου 191 ΣΛΕΕ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητάς του σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης, κατά παράβαση του άρθρου 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

95 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η μελέτη της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχει επιστημονικά δεδομένα ικανά να οδηγήσουν στη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 19 του κανονισμού 2020/852. Κατά την άποψή τους, το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2020/852 αναφέρεται σε ανάλυση σε τομεακό επίπεδο (εν προκειμένω στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας) και στην ανάγκη σύγκρισης των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων εντός ορισμένου τομέα με την αντίστοιχη συμβολή τους στους περιβαλλοντικούς στόχους. Κατά τις προσφεύγουσες, οι εκπομπές CO_2 για την παραγωγή μιας kWh ηλεκτρικής ενέργειας ανά πηγή και σε πραγματικό χρόνο είναι ευχερώς διαθέσιμες.

96 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

97 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι, στο τμήμα της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης το οποίο φέρει τον τίτλο «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής», οι προσφεύγουσες προέβαλαν τα εξής:

«Πρώτον, η προαναφερθείσα δήλωση δεν συνιστά "τεχνικό κριτήριο ελέγχου" κατά την έννοια του κανονισμού 2020/852 και, ως εκ τούτου, δεν πληροί την απαίτηση του κανονισμού 2020/852 όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 απαιτεί κάθε δραστηριότητα να "συμβάλλει σημαντικά στη σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδο που να εμποδίζει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα σύμφωνα με τον μακροπρόθεσμο στόχο της συμφωνίας του Παρισιού σχετικά με τη θερμοκρασία μέσω της αποφυγής ή της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της αύξησης της απομάκρυνσης των αερίων του θερμοκηπίου".

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν περιέχει ούτε αναφέρει στοιχεία αποδεικνύοντα ότι η δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια συμβάλλει σημαντικά – και σε ποιον βαθμό– στη σταθεροποίηση, την πρόληψη ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή στην αύξηση της απομάκρυνσης αερίων θερμοκηπίου.

Το ζήτημα της απουσίας αποδεικτικών στοιχείων είναι κρίσιμο, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκει ο κανονισμός 2020/852 και των «τεχνικών κριτηρίων ελέγχου» που πρέπει να περιέχει.

Αφενός, ο κανονισμός 2021/1119 (ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα), ο οποίος ορίζει δεσμευτικούς στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, παραπέμπει ρητώς στον κανονισμό 2020/852 όσον αφορά την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται για την επίτευξη του ως άνω στόχου.

Αφετέρου, ο κανονισμός 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα επίσης απαιτεί να υπολογίζεται –και όχι να τεκμαίρεται– η συμβολή καθεμίας από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Δεύτερον, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η εν λόγω δήλωση αποτελεί τεχνικό κριτήριο ελέγχου, στην πραγματικότητα πρόκειται για μια υπόθεση και όχι για ένα κριτήριο. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το κείμενο [του τεχνικού παραρτήματος] που επισυνάπτεται στην έκθεση της ομάδας τεχνικών εμπειρογνωμόνων, το οποίο αναφέρει ότι «για την αιολική ενέργεια ισχύει επί του παρόντος παρέκκλιση από τον υπολογισμό [του αποτυπώματος άνθρακα του προϊόντος] ή [των αερίων του θερμοκηπίου] καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, με την επιφύλαξη τακτικής επανεξέτασης σύμφωνα με το όριο μείωσης. Η αιολική ενέργεια θεωρείται επί του παρόντος επιλέξιμη για τους σκοπούς της ταξινομίας και επανεξετάζεται τακτικά» (σελίδα 218).

Τρίτον, η συλλογιστική που παρατίθεται υπό τον τίτλο "Σκεπτικό" στο παράρτημα της έκθεσης της ομάδας τεχνικών εμπειρογνωμόνων […] δεν λαμβάνει υπόψη τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που συνεπάγεται η διακοπτόμενη λειτουργία (εξάρτηση από τη διαθεσιμότητα του ανέμου και εκπομπές από την εφεδρική δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας).

Με άλλα λόγια, η μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια σημαίνει ότι κατά την εξέταση του ζητήματος αν η παραγωγή αυτή μπορεί ή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως περιβαλλοντικά βιώσιμη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, πρώτον, ο προβλεπόμενος βαθμός μεταβλητότητας της παραγωγής, δεδομένου ότι θα ποικίλλει αναλόγως των χαρακτηριστικών του γενικώς διαθέσιμου ανέμου και, δεύτερον, οι λοιπές πηγές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (στο οικείο κράτος μέλος) και οι επιδόσεις τους όσον αφορά τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, καθώς οι εν λόγω επιδόσεις θα επηρεάσουν επίσης την περιεκτικότητα σε εκπομπές αερίων θερμοκηπίου της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται προς κατανάλωση.

Τέταρτον, η δήλωση ότι «[η] δραστηριότητα παράγει ηλεκτρική ενέργεια από αιολική ενέργεια» διατυπώνεται από την άποψη της παραγωγής και όχι της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Εν τω μεταξύ, η πραγματική μέτρηση προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον η παραγωγή ορισμένης ηλεκτρικής ενέργειας συμβάλλει [ουσιαστικά] στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, πραγματοποιείται στο πλαίσιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, όπως η εν λόγω έννοια ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Συγκεκριμένα, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός αφορά μόνον τις επενδύσεις που γίνονται στη δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, δηλαδή στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τη συγκεκριμένη πηγή. Αντιθέτως, η πραγματική μείωση των αερίων θερμοκηπίου και, ως εκ τούτου, η σημαντική συμβολή στον στόχο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή δεν μπορούν να μετρηθούν μόνον σε σχέση με τα επίπεδα των αερίων θερμοκηπίου που προκύπτουν από την κατανάλωση ενέργειας, εν προκειμένω της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η απόκλιση αυτή μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας θα έπρεπε να είχε εξαλειφθεί στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό και θα έπρεπε να εξεταστεί στο πλαίσιο της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης.

Πέμπτον, και εν πάση περιπτώσει, η δήλωση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού δεν στηρίζεται σε τεκμηρίωση ή αποδεικτικά στοιχεία.»

98 Όπως επισήμανε και η Επιτροπή, κατ' αρχάς διαπιστώνεται ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως μνημονεύουν το άρθρο 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ή το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2020/852 στο τμήμα της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης με τίτλο «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής». Επομένως, τα επιχειρήματα που προβάλλονται με το δικόγραφο της προσφυγής και αφορούν τις διατάξεις αυτές είναι νέα και, ως εκ τούτου, απαράδεκτα, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω. Στο εν λόγω αίτημα δεν γίνεται αναφορά ούτε και στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, τα σχετικά με τη διάταξη αυτή επιχειρήματα είναι επίσης νέα και άρα απαράδεκτα.

99 Εν πάση περιπτώσει, μολονότι οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους, ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν στηρίζεται σε αδιάσειστα επιστημονικά στοιχεία όσον αφορά τον καθορισμό των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου, από το σημείο 77 του δικογράφου της προσφυγής προκύπτει σαφώς, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και όχι τη νομιμότητα του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

100 Στο σημείο 1.1 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή απάντησε στους ισχυρισμούς των προσφευγουσών όσον αφορά το κριτήριο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής ως εξής:

«Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη καθορίζει τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου όσον αφορά τη σημαντική συμβολή και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (do no significant harm, στο εξής DNSH) σε συνάρτηση με τους ειδικούς περιβαλλοντικούς στόχους των διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η έννοια της σημαντικής συμβολής στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων ορίζεται στα άρθρα 10 έως 15 του κανονισμού [2020/852], ενώ η έννοια της σημαντικής επιβάρυνσης για τους περιβαλλοντικούς στόχους ορίζεται στο άρθρο 17 [του ίδιου κανονισμού]. Το ακριβές περιεχόμενο των οικονομικών δραστηριοτήτων καθορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Δεδομένου ότι [ο παρών κανονισμός] αφορά κυρίως τις οικονομικές δραστηριότητες, δεν ήταν δυνατόν να επεκταθεί το πεδίο της αξιολόγησης σε επίπεδο ανάλυσης συστήματος. Κάθε δραστηριότητα αξιολογήθηκε ως προς τη σημαντική συμβολή της στους κλιματικούς στόχους και ως προς τη σημαντική βλάβη που προκαλεί σε άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, χωρίς να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση άλλων συνδεόμενων με αυτή δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, δεν μπορεί να συνεκτιμηθεί η διακοπτόμενη λειτουργία.

Η επισυναπτόμενη στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκτίμηση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή εξηγεί το σκεπτικό στο οποίο στηρίζεται η εφαρμογή ποσοτικού ορίου 100 g CO_2 ανά kWh, το οποίο είναι τεχνολογικά ουδέτερο και βασίζεται στον κύκλο ζωής, σε όλες τις δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Παραθέτει επίσης τους λόγους για τους οποίους θεσπίστηκε η παρέκκλιση από την υποχρέωση υπολογισμού των εκπομπών κύκλου ζωής και η de facto εξαίρεση από την υποχρέωση συμμόρφωσης με το τεχνολογικά ουδέτερο όριο. Στηριζόμενη σε αδιάσειστα επιστημονικά στοιχεία, τα οποία υποβλήθηκαν, μεταξύ άλλων, από την IPCC […] και βασίζονται σε παγκόσμια δεδομένα σχετικά με τις εκπομπές κύκλου ζωής των τεχνολογιών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η Επιτροπή –ακολουθώντας την προσέγγιση της [ομάδας τεχνικών εμπειρογνωμόνων]– αποφάσισε να εξαιρέσει ορισμένες δραστηριότητες από το ως άνω όριο. Οι περιπτώσεις αυτές περιορίζονται σε εκείνες για τις οποίες ο παγκόσμιος διάμεσος των εκπομπών κύκλου ζωής ήταν μικρότερος από 100 g CO_2 ανά kWh. Σύμφωνα με τα στοιχεία της IPCC, οι εκπομπές [αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ)] ανά κύκλο ζωής της αιολικής ενέργειας (τόσο χερσαίες όσο και θαλάσσιες) είναι πολύ χαμηλότερες από το καθορισμένο όριο (μέγιστες εκπομπές 56 g CO_2 ανά kWh). Επομένως, η δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν υπερβαίνει ποτέ το όριο και η εναπομένουσα εφαρμοστέα απαίτηση αφορά μόνον τον υπολογισμό του κύκλου ζωής με βάση μία από τις τρεις εναλλακτικές τεχνολογίες. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ερευνών της IPCC σχετικά με τις εκπομπές καθ' όλο τον κύκλο ζωής, την αναγνώριση του γεγονότος ότι η εφαρμογή των κριτηρίων θα κατέληγε σε μια διοικητική διαδικασία σε ορισμένες δραστηριότητες χαμηλών εκπομπών, καθώς και τον προσανατολισμό της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής, η οποία ενθαρρύνει την ταχεία ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και λαμβάνει υπόψη την απαίτηση του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο ια', του κανονισμού [2020/852], κατά την οποία τα κριτήρια πρέπει να είναι εύχρηστα, η Επιτροπή αποφάσισε να εξαιρέσει την αιολική ενέργεια από την υποχρέωση συμμόρφωσης προς τα ποσοτικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τις δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.»

101 Επομένως, η Επιτροπή ανέφερε σαφώς στην προσβαλλόμενη απόφαση τους λόγους για τους οποίους επέλεξε να διατυπώσει τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, όσον αφορά το κριτήριο της σημαντικής συμβολής στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, με τον τρόπο που το έπραξε στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό. Αναφέρθηκε στην εκτίμηση επιπτώσεων που συνόδευε τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό, από την οποία προέκυπτε ότι είχε βασιστεί σε αδιάσειστα επιστημονικά δεδομένα τα οποία παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, από την IPCC.

102 Στο σημείο 77 του υπομνήματος απαντήσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι «[ο]ι μελέτες που παραθέτει [η Επιτροπή] μπορούν μεν να δικαιολογήσουν τις δύο εξαιρέσεις και το τεκμήριο, αλλά δεν αποτελούν επιστημονικά δεδομένα ικανά να θεμελιώσουν "τεχνικά κριτήρια ελέγχου" κατά την έννοια του άρθρου 19 του κανονισμού 2020/852». Θεωρούν ότι πρόκειται για μια «αντίφαση» (σημείο 78 του υπομνήματος απαντήσεως) και ότι συγκεκριμένη διάταξη του κανονισμού 2020/852 επέβαλε στην Επιτροπή την υποχρέωση να προβεί σε «ανάλυση σε τομεακό επίπεδο (εν προκειμένω στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας), αλλά επίσης και [να] συγκρίνει τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ενός τομέα σε σχέση με τη συμβολή των δραστηριοτήτων αυτών στους περιβαλλοντικούς στόχους» (σημείο 80 του υπομνήματος απαντήσεως), ανάλυση την οποία «[ο]ι δύο εξαιρέσεις και τα τεκμήρια» καθιστούν αδύνατη (σημείο 81 του υπομνήματος απαντήσεως).

103 Συναφώς, παρατηρείται, αφενός, ότι το κείμενο που παραθέτουν οι προσφεύγουσες στο σημείο 79 του υπομνήματος απαντήσεως στην πραγματικότητα προέρχεται από το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού 2020/852 και όχι από το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ',

όπως υποστηρίζουν. Ωστόσο, ουδέποτε έγινε λόγος σχετικά με την πρώτη ως άνω διάταξη είτε στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης είτε στο δικόγραφο της προσφυγής που αφορά το υπό κρίση σκέλος. Επομένως, τα επιχειρήματα που αντλούνται από τη διάταξη αυτή είναι απαράδεκτα.

104 Αφετέρου, οι προσφεύγουσες αναγνωρίζουν ρητώς, στο σημείο 77 του υπομνήματος απαντήσεως, ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε πράγματι σε επιστημονικά δεδομένα. Επομένως, αντιφάσκουν προς το επιχείρημά τους ότι η Επιτροπή δεν στηρίχθηκε σε αδιάσειστα επιστημονικά στοιχεία. Εξάλλου, τα λοιπά επιχειρήματα που προβλήθηκαν με το υπόμνημα απαντήσεως, κατά τα οποία τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν συνάδουν με τον κανονισμό 2020/852 για άλλους λόγους, είναι νέα και άρα απαράδεκτα.

105 Επομένως, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου όσον αφορά τη σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής μέσω της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στηρίζονται σε αδιάσειστα επιστημονικά στοιχεία, το υπό κρίση σκέλος πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852

106 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, καθόσον ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν θεσπίζει υποχρέωση πραγματικής ποσοτικής μέτρησης των εκπομπών CO_2 ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αιολική ενέργεια ούτε μέτρηση των επιπτώσεων της μεταβλητότητας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στις εκπομπές CO_2 ανά kWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη όλων των πηγών ενέργειας αδιακρίτως, δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852, κατά την οποία πρέπει να προσδιορίζεται αν και σε ποιον βαθμό η δραστηριότητα συμβάλλει σημαντικά στη σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα. Οι περιλαμβανόμενοι στην προσβαλλόμενη απόφαση ισχυρισμοί της Επιτροπής περί του ότι δεν ήταν δυνατόν να ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα της παραγωγής της ενέργειας καταδεικνύουν ότι το γεγονός της μεταβλητότητας της παραγωγής ήταν γνωστό στην Επιτροπή. Η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως μη λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο αυτό. Η προσέγγισή της ισοδυναμεί με άρνηση καθολικής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της δραστηριότητας στο σύνολό της. Επικουρικώς, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή υπερέβη την αρμοδιότητα που της απονέμει το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, καθόσον αποφάσισε ότι δεν υπήρχε λόγος διενέργειας πραγματικής ποσοτικής μέτρησης των εκπομπών CO_2 ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αιολική ενέργεια ούτε μέτρησης των συνεπειών της μεταβλητότητας.

107 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

108 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι, μολονότι από τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το δικόγραφο της προσφυγής θα μπορούσε να συναχθεί ότι βάλλουν κατά του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, από το σημείο 82 του δικογράφου της προσφυγής προκύπτει σαφώς ότι οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απάντηση που έδωσε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης αντιβαίνει στο άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα επιχειρήματα αυτά αφορούν την προσβαλλόμενη απόφαση.

109 Το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι «[η] Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη […] με σκοπό […] να συμπληρώνει τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής».

110 Το άρθρο 10 παράγραφος 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852 ρυθμίζει αποκλειστικώς τις «προϋποθέσεις υπό τις οποίες» μια δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Επομένως, οι προσφεύγουσες εσφαλμένως υποστηρίζουν ότι από την εν λόγω διάταξη προκύπτει ότι αυτή «[σκοπεί] να καθορίσει αν και σε ποιον βαθμό η δραστηριότητα» συνεπάγεται μια τέτοια συμβολή. Πράγματι, η συγκεκριμένη διάταξη δεν περιέχει καμία αναφορά σε μια υποχρεωτικά ποσοτική εκτίμηση, υπό την έννοια της τήρησης ενός καθορισμένου ορίου.

111 Εξάλλου, στη δεύτερη παράγραφο που μνημονεύεται στη σκέψη 100 ανωτέρω, η Επιτροπή επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στην εκτίμηση επιπτώσεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, θεωρεί ότι κάθε δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ήτοι ανεξαρτήτως τεχνολογίας) που προκαλεί εκπομπές κάτω από το όριο των 100 g CO_2 ανά kWh, λαμβανομένου υπόψη του κύκλου ζωής της, συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

112 Οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο, ούτε στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ούτε στα δικόγραφά τους, το οποίο να θέτει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση που μνημονεύεται στη σκέψη 111 ανωτέρω, επί της οποίας στηρίζεται η προσέγγιση που ακολούθησε η Επιτροπή.

113 Εν συνεχεία, στη δεύτερη παράγραφο που μνημονεύεται στη σκέψη 100 ανωτέρω, η Επιτροπή εξήγησε ότι από τα δεδομένα της IPCC προέκυπτε ότι «οι εκπομπές [αερίων θερμοκηπίου] καθ' όλο τον κύκλο ζωής της αιολικής ενέργειας (τόσο στην ξηρά όσο και στη θάλασσα) είναι κατά πολύ χαμηλότερες από το καθορισμένο όριο (μέγιστες εκπομπές 56 g CO_2 ανά kWh)».

114 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή εφάρμοσε ένα ποσοτικό όριο. Δεδομένου όμως ότι η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν υπερβαίνει ποτέ το όριο αυτό, η Επιτροπή έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι ήταν άσκοπη η εξέταση της τήρησής του σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

115 Το μόνο επιχείρημα που προβάλλουν οι προσφεύγουσες και το οποίο θα μπορούσε να θέσει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση της Επιτροπής ότι το όριο των 100 g CO_2 ανά kWh (το οποίο, αυτό καθ' εαυτό, δεν αμφισβητήθηκε από τις προσφεύγουσες, βλ. σκέψη 112 ανωτέρω) τηρείται πάντοτε κατά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια αντλείται από τη «μεταβλητότητα» της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

116 Συναφώς, η Επιτροπή εξήγησε, στην πρώτη παράγραφο που παρατίθεται στη σκέψη 100 ανωτέρω, ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός είναι αυτός που καθορίζει το ακριβές περιεχόμενο των διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων. Κατά την Επιτροπή, «δεδομένου ότι ο κανονισμός [2020/852] αφορά κυρίως τις οικονομικές δραστηριότητες, δεν ήταν δυνατόν να διευρυνθεί το αντικείμενο της αξιολόγησης ώστε να πραγματοποιηθεί ανάλυση σε επίπεδο συστήματος», «[κ]άθε δραστηριότητα αξιολογήθηκε σε σχέση με τη σημαντική συμβολή της

στους κλιματικούς στόχους και σε σχέση με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας σε άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, χωρίς αξιολόγηση των άλλων συναφών δραστηριοτήτων» και, «[σ]το πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, δεν μπορεί να συνεκτιμηθεί η διακοπτόμενη λειτουργία».

117 Κατ' αρχάς, από διάφορες διατάξεις του κανονισμού 2020/852 προκύπτει χωρίς αμφιβολία ότι ο κανονισμός στηρίζεται στην αντίληψη ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί αν συγκεκριμένες «οικονομικές δραστηριότητες» θεωρούνται περιβαλλοντικά βιώσιμες, εφαρμόζονται σε αυτές τα κριτήρια που προβλέπονται ή στηρίζονται στον συγκεκριμένο κανονισμό.

118 Συγκεκριμένα, πρώτον, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 προβλέπει ότι ο κανονισμός «θεσπίζει τα κριτήρια με τα οποία προσδιορίζεται αν μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά βιώσιμη, προκειμένου να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο μία επένδυση είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη».

119 Δεύτερον, το άρθρο 3 του κανονισμού 2020/852 ορίζει ότι «μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά βιώσιμη όταν η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα» πληροί ορισμένες προϋποθέσεις.

120 Τρίτον, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852, «[μ]ια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως συμβάλλουσα σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όταν η δραστηριότητα αυτή συμβάλλει σημαντικά στη σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδο που να εμποδίζει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα [...] μέσω της αποφυγής ή της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή της αύξησης της απορρόφησης των αερίων του θερμοκηπίου».

121 Τέταρτον, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη με σκοπό «να συμπληρώνει τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής».

122 Επομένως, ορθώς η Επιτροπή διαμόρφωσε τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό κατά τρόπον ώστε τα παραρτήματα I και II να περιλαμβάνουν σημεία για κάθε σχετική οικονομική δραστηριότητα. Οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν εξάλλου την προσέγγιση αυτή.

123 Στο σημείο 4.3 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια», η Επιτροπή έδωσε την ακόλουθη «[π]εριγραφή της δραστηριότητας»: «Κατασκευή ή λειτουργία εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής οι οποίες παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από αιολική ενέργεια».

124 Επομένως, είναι προφανές ότι η επίμαχη οικονομική δραστηριότητα ορίζεται κατά τρόπον ώστε, αφενός, να αφορά μόνον την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και, αφετέρου, η μόνη σχετική πηγή ενέργειας να είναι η αιολική ενέργεια. Αντιθέτως, η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα δεν αφορά ούτε τη διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες ούτε την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άλλες πηγές ενέργειας.

125 Εν συνεχεία, η Επιτροπή επισήμανε ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια ήταν «ασταθής», υπό την έννοια ότι δεν αφορούσε συνεχή παροχή ηλεκτρικής ισχύος, αλλά ισχύ η οποία μεταβάλλεται ανάλογα με τις μετεωρολογικές συνθήκες.

126 Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι «δεν [ήταν] δυνατόν να ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα» της παραγωγής, καθώς, κατ' ουσίαν, η «αντιστάθμιση» του «χαμηλού επιπέδου παραγωγής» ηλεκτρικής ενέργειας μιας εγκατάστασης η οποία παράγει ηλεκτρική ενέργεια από αιολική ενέργεια με άλλες πηγές ενέργειας δεν αποτελούσε μέρος της εν λόγω δραστηριότητας, «άλλες» δε τέτοιες «συναφείς δραστηριότητες» δεν θα αξιολογούνταν στο πλαίσιο αυτό.

127 Η θέση αυτή δεν ενέχει πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως.

128 Αφενός, υπό το πρίσμα των σκέψεων 117 έως 122 ανωτέρω, η Επιτροπή ορθώς υποστηρίζει ότι, κατά τον κανονισμό 2020/852, κάθε οικονομική δραστηριότητα πρέπει κατ' αρχήν να αξιολογείται χωριστά.

129 Αφετέρου, η Επιτροπή ορθώς υποστηρίζει επίσης ότι θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί η μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια και να προσδιοριστεί ο αντίκτυπός της.

130 Πρώτον, μολονότι αληθεύει, όπως υποστηρίζουν κατ' ουσίαν οι προσφεύγουσες, ότι τα υφιστάμενα ιστορικά δεδομένα αποδεικνύουν μια κάποια διακύμανση της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια σε ορισμένες γεωγραφικές ζώνες, εντούτοις, τέτοια στατιστικά στοιχεία τα οποία αφορούν μάλλον ευρείες γεωγραφικές ζώνες δεν καθιστούν δυνατόν να συναχθεί με βεβαιότητα η πραγματική μελλοντική παραγωγή συγκεκριμένης εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

131 Δεύτερον, η Επιτροπή ορθώς υποστηρίζει ότι ο αντίκτυπος της μεταβλητότητας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια εξαρτάται πρωτίστως από τις τεχνολογίες που θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αντισταθμιστεί μια ενδεχομένως χαμηλή παραγωγή αιολικής ενέργειας. Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να είναι εκ των προτέρων γνωστές οι συγκεκριμένες τεχνολογίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αντιστάθμιση της χαμηλής παραγωγής αιολικής ενέργειας από συγκεκριμένη εγκατάσταση.

132 Τρίτον, πρόκειται εν πάση περιπτώσει για παράγοντες οι οποίοι δεν εξαρτώνται από τους φορείς που ασκούν τη δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Τέτοιοι εξωτερικοί παράγοντες, οι οποίοι είναι δύσκολο να προσδιοριστούν, δεν είναι δυνατόν να ληφθούν υπόψη από τους φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια χωρίς οι φορείς αυτοί να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα. Όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, τούτο έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο ια', του κανονισμού 2020/852, από το οποίο προκύπτει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου «είναι εύκολα στη χρήση και ορίζονται κατά τρόπο ώστε να διευκολύνουν τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους».

133 Επομένως, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως καθόσον δεν έλαβε υπόψη τη μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

134 Εκ των ανωτέρω προκύπτει το συμπέρασμα ότι η διαπίστωση της Επιτροπής ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια τηρεί πάντοτε το όριο των 100 g CO_2 ανά kWh δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα των προσφευγουσών (βλ. σκέψεις 114 και 115 ανωτέρω).

135 Το επιχείρημα των προσφευγουσών κατά το οποίο η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ποσοτικό όριο πρέπει επομένως να απορριφθεί, όπως και το υπό κρίση σκέλος προς στήριξη του οποίου προβλήθηκε το συγκεκριμένο επιχείρημα.

Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και ι′, του κανονισμού 2020/852

136 Κατά τις προσφεύγουσες, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνάδει ούτε προς το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852 ούτε προς την περιλαμβανόμενη στη διάταξη αυτή αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, σε συνδυασμό με το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο ι′, του ίδιου κανονισμού, το οποίο επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να αντιμετωπίζει ισότιμα τις οικονομικές δραστηριότητες εφόσον αυτές συμβάλλουν ισότιμα στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Η προσέγγιση της Επιτροπής είναι αντίθετη προς την τεχνολογική ουδετερότητα, στο μέτρο που δεν λαμβάνει υπόψη τη μεταβλητότητα. Η μεταβλητότητα αυτή αποτελεί χαρακτηριστικό το οποίο προσδιορίζει το επίπεδο των εκπομπών CO_2 ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας στο οικείο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας ως σύνολο. Επομένως, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι εκπομπές CO_2 ανά kWh που παράγονται από εναλλακτικές πηγές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αντισταθμίζουν τη μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

137 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

138 Διαπιστώνεται, όπως επισημαίνει και η Επιτροπή, ότι η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης δεν περιέχει κανένα απολύτως στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι προβάλλεται ότι δεν τηρήθηκε η «αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας» την οποία φέρεται να προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852 ή ότι δεν αντιμετωπίστηκαν ισότιμα δραστηριότητες οι οποίες συμβάλλουν εξίσου στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο ι′, του ίδιου κανονισμού.

139 Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα που προβάλλονται προς στήριξη του υπό κρίση σκέλους πρέπει να απορριφθούν ως νέα και άρα απαράδεκτα, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω.

140 Το υπό κρίση σκέλος πρέπει επομένως να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852

141 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή, κρίνοντας στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι δεν ήταν δυνατόν να ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, παρέβη το άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852, το οποίο προέβλεπε ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου έπρεπε να διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν στερεά ορυκτά καύσιμα δεν θεωρούνται περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Η μεταβλητότητα αποτελεί αναπόφευκτο χαρακτηριστικό της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, ενώ η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας απαιτεί εφοδιασμό συνεχή και κατόπιν ζήτησης. Υπό τις συνθήκες αυτές, η συγκεκριμένη διάταξη απαιτεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει αν –και σε ποιον βαθμό– η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεά ορυκτά καύσιμα δεν θεωρείται εκ των πραγμάτων

περιβαλλοντικά βιώσιμη. Η Επιτροπή όφειλε να θεσπίσει ειδικό τεχνικό κριτήριο ελέγχου προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν συνεπαγόταν τη συστημική χρήση στερεών ορυκτών καυσίμων από τις πηγές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιεί το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας.

142 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

143 Επισημαίνεται επ' αυτού, όπως άλλωστε υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης δεν κάνει λόγο για παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852, οι δε προσφεύγουσες δεν υποστήριξαν, με την αίτηση αυτή, ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν απέκλειαν το ενδεχόμενο οι δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν στερεά ορυκτά καύσιμα να θεωρηθούν περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες.

144 Επιπλέον, το επιχείρημα αυτό στηρίζεται ρητώς στο άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852 και, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως απλή ανάπτυξη των επιχειρημάτων με τα οποία οι προσφεύγουσες, αφενός, αμφισβητούν το επιχείρημα της Επιτροπής ότι δεν μπορεί να συνεκτιμηθεί η μεταβλητότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια και, αφετέρου, αναφέρονται στη θέση που κατέχει η δραστηριότητα αυτή στο πλαίσιο της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, με τα ως άνω επιχειρήματα οι προσφεύγουσες προβάλλουν παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 2020/852, η οποία εξετάστηκε στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ενώ το υπό κρίση σκέλος αφορά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού. Δεδομένου ότι οι αντίστοιχες νομικές βάσεις που επικαλούνται οι προσφεύγουσες είναι διαφορετικές, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι το υπό κρίση σκέλος έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως φυσιολογική εξέλιξη της συζήτησης στο πλαίσιο κατ' αντιμωλία διαδικασίας, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 29 ανωτέρω.

145 Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα προς στήριξη του υπό κρίση σκέλους καθώς και το ίδιο το σκέλος πρέπει να απορριφθούν ως νέα και άρα απαράδεκτα, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω.

146 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

147 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή δεν απάντησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, σε ορισμένα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης όσον αφορά τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για την αξιολόγηση της σημαντικής συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, κατά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006. Πρώτον, η Επιτροπή δεν εξέτασε –ούτε, κατά μείζονα λόγο, αμφισβήτησε– τον περιλαμβανόμενο στην εν λόγω αίτηση ισχυρισμό ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό αντέβαιναν στο άρθρο 11, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 2020/852. Δεύτερον, δεν απάντησε ούτε στα επιχειρήματα που διατυπώθηκαν στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης κατά τα οποία τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν ήταν αρκούντως συγκεκριμένα, δεδομένου ότι δεν υπήρχε ορισμός της έννοιας των «φυσικών και μη φυσικών λύσεων που μειώνουν ουσιωδώς τους κυριότερους

φυσικούς κλιματικούς κινδύνους που είναι σημαντικοί για τη δραστηριότητα αυτή». Τρίτον, δεν απάντησε στο επιχείρημα σχετικά με την έλλειψη μεθόδου επαλήθευσης της σημαντικής συμβολής και σχετικά με τον ορισμό της έννοιας των «προκαθορισμένων δεικτών». Τέταρτον, δεν αναφέρθηκε στο ζήτημα αν πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η αιολική ενέργεια εξαρτάται από τις μετεωρολογικές συνθήκες. Πέμπτον, δεν αναφέρθηκε καθόλου στο ζήτημα αν η δραστηριότητα έπρεπε να οριστεί από την άποψη της κατανάλωσης ενέργειας.

148 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

149 Όπως παραδέχθηκαν και οι ίδιες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από τη διατύπωση του τρίτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες απλώς υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν απάντησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, σε ορισμένα επιχειρήματα που περιέχονταν στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης.

150 Το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006 προβλέπει ότι «[τ]ο όργανο […] της Ένωσης […] εξετάζει την αίτηση [για εσωτερική επανεξέταση] […] Το όργανο […] εκθέτει τους λόγους του σε γραπτή απάντηση».

151 Η ως άνω υποχρέωση αιτιολογήσεως της απαντήσεως σε αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006 πρέπει να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο με την υποχρέωση αιτιολογήσεως βάσει του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

152 Υπενθυμίζεται συγκεκριμένα, αφενός, ότι το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ ορίζει ότι οι νομικές πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης αιτιολογούνται και, αφετέρου, ότι το δικαίωμα χρηστής διοίκησης, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, προβλέπει την υποχρέωση των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους.

153 Η αιτιολογία αποφάσεως θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης έχει όλως ιδιαίτερη σημασία, καθόσον παρέχει τη δυνατότητα στον μεν ενδιαφερόμενο να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν θα ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Επομένως, συνιστά μία από τις προϋποθέσεις της αποτελεσματικότητας του δικαστικού ελέγχου την οποία εγγυάται το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (βλ. απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Landesbank Baden-Württemberg και ΕΣΕ, C-584/20 P και C-621/20 P, EU:C:2021:601, σκέψη 103 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

154 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η αιτιολογία πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της επίμαχης πράξης και στο πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε. Συναφώς, δεν απαιτείται να παραθέτει η αιτιολογία εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα της επάρκειάς της πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της πράξης, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα και ιδίως το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως προς παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες της πράξης. Επομένως, μια βλαπτική πράξη είναι επαρκώς αιτιολογημένη εφόσον έχει εκδοθεί εντός πλαισίου που είναι γνωστό στον ενδιαφερόμενο και το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί το περιεχόμενο του ληφθέντος έναντι αυτού μέτρου (βλ. απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Landesbank Baden-Württemberg και ΕΣΕ, C-584/20 P και C-621/20 P, EU:C:2021:601, σκέψη 104 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

155 Επομένως, γίνεται δεκτό ότι η αιτιολογία μπορεί να συνάγεται εμμέσως, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχει στους μεν ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να γνωρίσουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθησαν τα επίμαχα μέτρα, στο δε Γενικό Δικαστήριο επαρκή στοιχεία για να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2011, General Technic-Otis κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-141/07, T-142/07, T-145/07 και T-146/07, EU:T:2011:363, σκέψη 302 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

156 Επομένως, οι προσφεύγουσες εσφαλμένως θεωρούν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να απαντήσει χωριστά σε κάθε συγκεκριμένο ζήτημα που εγείρεται με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης. Εφόσον από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει εμμέσως ότι η Επιτροπή απέρριψε ζήτημα το οποίο τέθηκε από τις προσφεύγουσες με την αίτηση αυτή, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006 παραλείποντας να απαντήσει χωριστά επ' αυτού.

157 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν έλαβε θέση ως προς την προβαλλόμενη αντίφαση μεταξύ των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου και των προϋποθέσεων του άρθρου 11, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 2020/852.

158 Συναφώς, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν στα ακόλουθα χωρία της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης:

«Πρώτον, τα τέσσερα σημεία που παρουσιάζονται ως τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν αφορούν καμία από τις δύο προϋποθέσεις του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852 όσον αφορά τον προσδιορισμό σημαντικής συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή:

[…]

Όπως διατυπώνονται επί του παρόντος, τα τέσσερα σημεία δεν επιτρέπουν να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια μπορεί να συμβάλει στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί αν μια τέτοια συμβολή μπορεί να θεωρηθεί *σημαντική*.»

159 Υπό το πρίσμα των επίμαχων αποσπασμάτων, στα οποία παραπέμπουν ρητώς οι προσφεύγουσες, είναι πρόδηλο ότι το επιχείρημα που διατυπώνεται στο δικόγραφο της προσφυγής έχει την έννοια ότι η Επιτροπή δεν έλαβε θέση επί της κριτικής που διατυπώθηκε στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης κατά την οποία, κατ' ουσίαν, τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν είναι ποσοτικά και, ως εκ τούτου, δεν καθιστούν δυνατόν να εκτιμηθεί ούτε το εύρος της συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ούτε το αν η συμβολή αυτή είναι σημαντική.

160 Υπό τον τίτλο «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» που περιλαμβάνεται στο παράρτημα IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή εξήγησε τα εξής:

«Η προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που προβλέπεται στο προσάρτημα Α του παραρτήματος Ι και στο παράρτημα ΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού επεξηγείται στα [σημεία] 1.2 και 2.3 του παραρτήματος ΙΙΙ ανωτέρω, σε απάντηση των ισχυρισμών άλλου αιτούντος [εσωτερικής επανεξέτασης] που διατυπώνονται στα σημεία 106 και 107, 161 έως 177 και 381 έως 389 της αίτησης του τελευταίου. Η Επιτροπή εξηγεί ότι η προσέγγισή της όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συνάδει με [το άρθρο] 11, παράγραφος 1, [το άρθρο] 17, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και [το

άρθρο] 19, παράγραφος 1, του [κανονισμού 2020/852]. Για τους λόγους που εκτίθενται στα εν λόγω τμήματα της απαντήσεως της Επιτροπής, οι ισχυρισμοί των προσφευγουσών [ήταν] αβάσιμοι.»

161 Στο σημείο 1.2 του παραρτήματος III της προσβαλλόμενης απόφασης, με τίτλο «Τα κριτήρια για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», η Επιτροπή ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Η προσέγγιση της Επιτροπής επεξηγείται στις σελίδες 30 [και] 31 της εκτίμησης επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή που επισυνάπτεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη, στην οποία αναφέρονται τα εξής:

[…]

Για την ουσιαστική συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθορίζονται ομοιόμορφα και κυρίως ποιοτικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου, τα οποία επικεντρώνονται στις διαδικασίες για τις περισσότερες προσαρμοσμένες δραστηριότητες, καθώς και ειδικά και εξατομικευμένα κριτήρια για περιορισμένο αριθμό φιλικών προς το κλίμα δραστηριοτήτων. Ο κατ' ουσίαν ποιοτικός χαρακτήρας των κριτηρίων οφείλεται στην έλλειψη προσδιορισμένων βάσεων αναφοράς ή αποδεκτών παραμέτρων για τον καθορισμό ποσοτικών κριτηρίων ελέγχου για την προσαρμογή στο παρόν στάδιο, καθώς και στη σχετική έλλειψη ποσοτικών στόχων προσαρμογής σε εθνικό, τομεακό ή υποεθνικό επίπεδο. Ο καθορισμός ενιαίων και ποιοτικών κριτηρίων για τις προσαρμοσμένες, συνεκτικές δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της οικονομίας υποστηρίχθηκε επίσης από τις παρατηρήσεις σχετικά με την προσαρμογή που ελήφθησαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην πρόσκληση υποβολής στοιχείων του 2019 της [ομάδας τεχνικών εμπειρογνωμόνων] […]

Από το απόσπασμα αυτό προκύπτει ότι:

[…]

Ο κατ' ουσίαν ποιοτικός χαρακτήρας των κριτηρίων οφείλεται στην έλλειψη προσδιορισμένων βάσεων αναφοράς ή αποδεκτών παραμέτρων για τον καθορισμό ποσοτικών κριτηρίων ελέγχου για την προσαρμογή στο παρόν στάδιο, καθώς και στη σχετική έλλειψη ποσοτικών στόχων προσαρμογής σε εθνικό, τομεακό ή υποεθνικό επίπεδο.

Η προσέγγιση αυτή συνάδει με την εξουσιοδότηση του άρθρου 11 παράγραφος 3, του κανονισμού [2020/852] και με τις απαιτήσεις του άρθρου 19 παράγραφος 1, [του εν λόγω κανονισμού], ιδίως με την απαίτηση του άρθρου 19 παράγραφος 1, στοιχείο γ', το οποίο προβλέπει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου "είναι ποσοτικά και περιλαμβάνουν κατώτατα όρια στο βαθμό που είναι δυνατόν, διαφορετικά είναι ποιοτικά".

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν υπερέβη τα όρια των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων της όταν αποφάσισε:

[…]

Να προβλέπει ενιαίους κανόνες ποιοτικού χαρακτήρα για τις προσαρμοσμένες δραστηριότητες.»

162 Επομένως, διαπιστώνεται ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αιτιολόγησε επαρκώς την επιλογή θέσπισης ποιοτικών και όχι ποσοτικών τεχνικών κριτηρίων ελέγχου. Διευκρίνισε επίσης ότι θεωρούσε την προσέγγιση αυτή σύμφωνη με τον κανονισμό 2020/852, ιδίως λόγω του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού αυτού, κατά το οποίο τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου «είναι ποσοτικά και περιλαμβάνουν κατώτατα όρια στο βαθμό που είναι δυνατόν, διαφορετικά είναι ποιοτικά». Κατά την Επιτροπή, δεν υπήρχαν αποδεκτά ποσοτικά κριτήρια.

163 Επομένως, η Επιτροπή απάντησε πράγματι στο συγκεκριμένο επιχείρημα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης.

164 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι η Επιτροπή δεν απάντησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στο επιχείρημα ότι, ακόμη και αν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου κρίνονταν συμβατά με το άρθρο 11 του κανονισμού 2020/852, δεν θα καθιστούσαν δυνατή την αρκούντως ακριβή τεχνική εξέταση της δραστηριότητας, δεδομένου ότι έννοιες όπως αυτές των «φυσικών και μη φυσικών λύσεων που μειώνουν ουσιωδώς τους κυριότερους φυσικούς κλιματικούς κινδύνους που είναι σημαντικοί για τη δραστηριότητα αυτή» δεν ορίζονται.

165 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι το επίμαχο επιχείρημά τους διατυπώθηκε στο ακόλουθο χωρίο της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης:

«Δεύτερον, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι τα κριτήρια του σημείου 4.3 του παραρτήματος ΙΙ του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού πληρούν τις προϋποθέσεις του προαναφερθέντος άρθρου 11, παράγραφος 1, τα τέσσερα σημεία δεν καθιστούν δυνατό έναν επαρκώς ακριβή τεχνικό έλεγχο της δραστηριότητας.

Όσον αφορά το πρώτο σημείο (“λύσεις προσαρμογής”), η έννοια των “φυσικών και μη φυσικών λύσεων” δεν ορίζεται, ενώ η προϋπόθεση ότι οι λύσεις αυτές “μειώνουν σημαντικά τους κυριότερους φυσικούς κλιματικούς κινδύνους που είναι σημαντικοί για τη δραστηριότητα αυτή” είναι ασαφής και δεν επιτρέπει την αντικειμενική μέτρηση της επίδοσης της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Ομοίως, το δεύτερο σημείο (“φυσικοί κλιματικοί κίνδυνοι”) και το τρίτο σημείο (“βέλτιστες πρακτικές και διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές”) δημιουργούν τεκμήριο όσον αφορά τη σημαντική συμβολή της δραστηριότητας στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή χωρίς επαρκή αιτιολόγηση.»

166 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι η τρίτη παράγραφος του χωρίου που παρατίθεται στη σκέψη 165 ανωτέρω δεν αφορά την προβαλλόμενη έλλειψη ορισμού των εννοιών που χρησιμοποιούνται στον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό και, ως εκ τούτου, δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω.

167 Εξάλλου, μολονότι με το δικόγραφο της προσφυγής οι προσφεύγουσες επέκριναν τη γενικότερη έλλειψη ορισμού των εννοιών που χρησιμοποιούνται στα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, υπογραμμίζεται ότι στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης αναφέρθηκαν στην πραγματικότητα στην έλλειψη ορισμού κάποιων μόνον εννοιών, και συγκεκριμένα των «φυσικών και μη φυσικών λύσεων που μειώνουν ουσιωδώς τους κυριότερους φυσικούς κλιματικούς κινδύνους που είναι σημαντικοί για τη δραστηριότητα αυτή», έννοιας η οποία μνημονεύεται επίσης ως παράδειγμα («έννοιες όπως οι […]») στο δικόγραφο της προσφυγής. Κατά συνέπεια, η σχετική επιχειρηματολογία είναι παραδεκτή μόνον κατά το μέρος που οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι δεν δόθηκε απάντηση στο επιχείρημα με το οποίο γίνεται επίκληση της έλλειψης ορισμού των εννοιών αυτών.

168 Συναφώς, από την εξήγηση που παρατίθεται στη σκέψη 160 ανωτέρω δεν προκύπτουν στοιχεία δυνάμενα να ερμηνευθούν ως ευθεία απάντηση της Επιτροπής στο επίμαχο επιχείρημα.

169 Εντούτοις, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 155 και 156 ανωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006 επειδή δεν απάντησε χωριστά στο επίμαχο επιχείρημα, εάν προκύπτει σιωπηρώς από την προσβαλλόμενη απόφαση ότι το απέρριψε.

170 Συναφώς, η Επιτροπή αναφέρει ότι «από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει σαφώς ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη όσον αφορά [την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια] είναι σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού [2020/852] και ότι, επομένως, δεν ήταν αναγκαίο να δοθεί απάντηση σε καθένα από τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες». Επομένως, η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει μια γενική διαπίστωση ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συνάδουν με το σύνολο των απαιτήσεων του εν λόγω κανονισμού, ιδίως δε με τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 11 αυτού.

171 Ειδικότερα, η Επιτροπή παραπέμπει στο σημείο 1.2 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, το οποίο, με τη σειρά του, παραπέμπει στα σημεία 1.2 και 2.3 του παραρτήματος III της αποφάσεως αυτής.

172 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 160 ανωτέρω, η Επιτροπή εξήγησε, στο σημείο 1.2 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, ότι «[η] προσέγγισή [της] όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [...] [διευκρινίστηκε] στα [σημεία] 1.2 και 2.3 του παραρτήματος III [της προσβαλλόμενης απόφασης], σε απάντηση των ισχυρισμών άλλου αιτούντος [εσωτερικής επανεξέτασης]» και ότι «[έχει επισημάνει] ότι η προσέγγισή της όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [ήταν] σύμφωνη με [το άρθρο] 11, παράγραφος 1, [το άρθρο] 17, παράγραφος 1, στοιχείο β', και [το άρθρο] 19, παράγραφος 1, του [κανονισμού 2020/852]». Κατά την Επιτροπή, «[γ]ια τους λόγους που εκτίθενται στα τμήματα αυτά της [προσβαλλόμενης απόφασης], οι ισχυρισμοί των προσφευγουσών [ήταν] αβάσιμοι».

173 Επιπλέον, στο σημείο 2.3 του παραρτήματος III της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσέγγισή της όσον αφορά τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τον προσδιορισμό του κατά πόσον μια οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά τον περιβαλλοντικό στόχο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή «[ήταν] σύμφωνη με [το άρθρο] 10, παράγραφος 3, [το άρθρο] 19, παράγραφος 1, και [το άρθρο] 17, παράγραφος 1, στοιχείο β', του [κανονισμού 2020/852], ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 11 παράγραφος 1, στοιχείο α', [του εν λόγω κανονισμού]».

174 Επομένως, από τον συνδυασμό του σημείου 1.2 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης και των σημείων 1.2 και 2.3 του παραρτήματος III της εν λόγω απόφασης προκύπτει ότι η Επιτροπή ήταν της γνώμης ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό, ιδίως όσον αφορά την επίμαχη στην υπό κρίση υπόθεση παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, ήταν σύμφωνα με το σύνολο των απαιτήσεων του κανονισμού 2020/852, ιδίως με εκείνες που απορρέουν από το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

175 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, με έναν τέτοιο γενικό ισχυρισμό περί συμβατότητας, η Επιτροπή απέρριψε σιωπηρώς το ως άνω επιχείρημα.

176 Κατά συνέπεια, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 155 και 156 ανωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι, όσον αφορά το επίμαχο επιχείρημα, η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006.

177 Τρίτον, κατά τις προσφεύγουσες, με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή δεν απάντησε στο επιχείρημα περί απουσίας μεθόδου επαλήθευσης της σημαντικής συμβολής και περί έλλειψης ορισμού της έννοιας των «προκαθορισμένων δεικτών».

178 Το επίμαχο επιχείρημα περιλαμβάνεται στην ακόλουθη παράγραφο της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης:

«Τρίτον, ούτε το τέταρτο σημείο (“πρόσθετες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εφαρμοζόμενες λύσεις”) καθιστά δυνατή τη διενέργεια ελέγχου. Ειδικότερα, δεν εξηγείται η έννοια των *προκαθορισμένων δεικτών* στο [σημείο 4,] στοιχείο δ′ [του πίνακα με τίτλο “Σημαντική συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή”].»

179 Μολονότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν απάντησε ευθέως στο επίμαχο επιχείρημα, εντούτοις υποστήριξε γενικώς ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που προβλέπονται στον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό, ιδίως όσον αφορά την επίμαχη στην υπό κρίση υπόθεση παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια, ήταν σύμφωνα με το σύνολο των απαιτήσεων του κανονισμού 2020/852, ιδίως δε με τις απαιτήσεις που απορρέουν από το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού (βλ. σκέψεις 172 έως 174 ανωτέρω). Ως εκ τούτου, απέρριψε σιωπηρά το επιχείρημα αυτό (βλ., κατ’ αναλογίαν, σκέψη 175 ανωτέρω).

180 Κατά συνέπεια, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 155 και 156 ανωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι, όσον αφορά το επίμαχο επιχείρημα, η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006.

181 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες είναι της γνώμης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ουδόλως αναφέρεται στο ζήτημα, αφενός, αν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου της σημαντικής συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορούν να μη λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η δραστηριότητα εξαρτάται από τις καιρικές συνθήκες και, αφετέρου, αν η δραστηριότητα πρέπει να συνδέεται με την κατανάλωση ενέργειας και όχι με την παραγωγή ενέργειας.

182 Συναφώς, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν στις ακόλουθες δύο παραγράφους της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης:

«Τέταρτον, το γεγονός ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια αποτελεί δραστηριότητα η οποία εξαρτάται από την επάρκεια του ανέμου και, ως εκ τούτου, δεν είναι άμεσα διαθέσιμη, ενώ η ηλεκτρική ενέργεια δεν υπόκειται σε βιώσιμη αποθήκευση σε μεγάλη κλίμακα, δεν αντιμετωπίζεται ούτε ως πρακτικός περιορισμός ούτε από την άποψη των επιπτώσεων που αυτό μπορεί να έχει στον κύκλο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή των συνεπειών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για άλλη μόνιμη πηγή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προς συμπλήρωση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί όσον αφορά τον στόχο μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, η εικαζόμενη σημαντική συμβολή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στον στόχο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή θα πρέπει να αξιολογείται από την άποψη της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και όχι αποκλειστικώς από την άποψη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.»

183 Όπως προκύπτει από τις εκτιμήσεις σχετικά με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως και ειδικότερα από τη σκέψη 116 ανωτέρω, η Επιτροπή εξήγησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί δεν έλαβε υπόψη τη μεταβλητότητα και ανέφερε ότι είχε ορίσει την επίμαχη οικονομική δραστηριότητα ως τη δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

184 Επομένως, μολονότι οι εκτιμήσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στα τμήματα της προσβαλλόμενης απόφασης που αφορούν ειδικώς τα επιχειρήματα των προσφευγουσών σχετικά με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για την αξιολόγηση της σημαντικής συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η Επιτροπή έλαβε πράγματι θέση συναφώς.

185 Επομένως, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης σε άλλους περιβαλλοντικούς στόχους

186 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης όσον αφορά τις απαντήσεις της Επιτροπής επί της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης σχετικά με την αρχή κατά την οποία η επίμαχη δραστηριότητα δεν πρέπει να βλάπτει σημαντικά τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Προς στήριξη του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν τέσσερα σκέλη τα οποία αφορούν έναν από τους τέσσερις άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, ήτοι, πρώτον, τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, δεύτερον, τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, τρίτον, την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και, τέταρτον, την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

187 Προκαταρκτικώς, πρέπει να επισημανθούν τα εξής: τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για να καθοριστεί αν μια οικονομική δραστηριότητα που υπόκειται στα εν λόγω κριτήρια, τα οποία καθορίζονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852 (σημαντική συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής) και του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852 (σημαντική συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή), προκαλεί σημαντική ζημία σε έναν ή περισσότερους από τους σχετικούς περιβαλλοντικούς στόχους καθορίστηκαν με ουσιαστικά πανομοιότυπη διατύπωση στο σημείο 4.3 του παραρτήματος Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 2020/852, όσον αφορά δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια που συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, και στο σημείο 4.3 του παραρτήματος ΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού, όσον αφορά μια τέτοια δραστηριότητα που συμβάλλει σημαντικά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η μόνη διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι, πέραν των τεσσάρων άλλων περιβαλλοντικών στόχων, ο στόχος για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, ενώ ο στόχος για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ του ίδιου κανονισμού.

188 Εντούτοις, ήδη με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, οι προσφεύγουσες επέκριναν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου μόνον όσον αφορά τους τέσσερις άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τους εν λόγω περιβαλλοντικούς στόχους καθορίζονται με τον ίδιο τρόπο στο σημείο 4.3 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, στις σειρές 3 έως 6 του πίνακα με τίτλο «Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης».

189 Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον οι προσφεύγουσες δεν διακρίνουν μεταξύ των δύο παραρτημάτων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, μολονότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου καθορίστηκαν βάσει δύο διακριτών διατάξεων (άρθρο 10 παράγραφος 3, στοιχείο β', και άρθρο 11 παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 2020/852).

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά τη βιώσιμη χρήση και την προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

190 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν απάντησε στους ισχυρισμούς που περιέχονταν στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης όσον αφορά τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τη βιώσιμη χρήση και την προστασία των υδρόβιων και θαλάσσιων πόρων, τούτο δε κατά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 2020/852. Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν εξέτασε ειδικά το αποτέλεσμα αποκλεισμού που θα είχε de facto στον θαλάσσιο χώρο η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Φρονούν ότι το ζήτημα αυτό, το οποίο τέθηκε με την εν λόγω αίτηση, δημιούργησε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου και εγείρεται, ως εκ τούτου, παραδεκτά. Ο περιλαμβανόμενος στην προσβαλλόμενη απόφαση ισχυρισμός ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν συνεπαγόταν κατ' ανάγκην αποκλειστική χρήση του θαλάσσιου χώρου δεν στηρίζεται σε κανένα αποδεικτικό στοιχείο και δεν απαντά στα συμπεράσματα ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παρατίθεται στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης. Η αναφορά στην υφιστάμενη νομοθεσία της Ένωσης, η οποία περιλαμβάνεται στα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, δεν αφορά τις συνέπειες του αποκλεισμού της δραστηριότητας ή των επιπτώσεών της στο περιβάλλον.

191 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

192 Παρατηρείται ότι, στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, οι προσφεύγουσες παρέθεσαν κατ' αρχάς το τεχνικό κριτήριο ελέγχου σχετικά με τη βιώσιμη χρήση και την προστασία των υδρόβιων και των θαλάσσιων πόρων και υποστήριξαν τα εξής:

«Τα ανωτέρω κριτήρια δεν περιλαμβάνουν τον αντίκτυπο της υπεράκτιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια ως αποκλειστική χρήση θαλάσσιου χώρου [υποσημείωση: "Όπως επισημαίνεται στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 σχετικά με τις επιπτώσεις στον τομέα της αλιείας των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων ανανεώσιμης ενέργειας […], σημείο 30»], τις ανεπαρκείς επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά τις επιπτώσεις στο περιβάλλον [υποσημείωση: "Οπ.π., σκέψεις 4, 14 και 38"] ούτε το ζήτημα αν αυτή η αποκλειστικότητα της εν λόγω δραστηριότητας συνιστά διαρκή χρήση του θαλάσσιου χώρου και των θαλάσσιων πόρων.»

193 Στο σημείο 1.3 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή έκρινε κατ' αρχάς ότι ο επίμαχος ισχυρισμός ήταν απαράδεκτος, διότι δεν στηριζόταν σε αποδεικτικά στοιχεία. Στη συνέχεια, έκρινε τα εξής:

«Ωστόσο, η Επιτροπή σημειώνει ότι η υπεράκτια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη αποκλειστική χρήση του θαλάσσιου χώρου, δεδομένου ότι η πολλαπλή χρήση του χώρου είναι δυνατή και μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη χρήση του θαλάσσιου χώρου (όπως η πολλαπλή χρήση μεταξύ της υδατοκαλλιέργειας, της αλιείας, της αποκατάστασης της φύσης, του τουρισμού και των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας). Η περιβαλλοντική βιωσιμότητα της υπεράκτιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια διασφαλίζεται από τα κριτήρια όσον αφορά τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης (DNSH) που βασίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης, ιδίως στις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων που απαιτούνται από την οδηγία [2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ 2001, L 197, σ. 30)], την οδηγία [2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ 2012, L 26, σ. 1)], [οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ 2008, L 164, σ. 19)], οδηγία [2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών (ΕΕ 2009, L 20, σ. 7)], και οδηγία [92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ 1992, L 206, σ. 7)].»

194 Κατ' αρχάς, μολονότι ορισμένα χωρία του δικογράφου της προσφυγής που αφορούν το υπό κρίση σκέλος μπορούν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι αμφισβητείται το τεχνικό κριτήριο ελέγχου επί της ουσίας, οι προσφεύγουσες αναφέρουν, στο σημείο 140 του δικογράφου της προσφυγής, ως «συνέπεια» των ισχυρισμών που ανέπτυξαν, ότι η απάντηση της Επιτροπής, όπως περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, «πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν εξετάζει το σημείο αυτό της αιτήσεως [εσωτερικής επανεξέτασης] κατά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού [1367/2006]».

195 Επομένως, με το υπό κρίση σκέλος, οι προσφεύγουσες επικρίνουν μόνον την προβαλλόμενη παράλειψη απαντήσεως στον επίμαχο ισχυρισμό.

196 Διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή όντως απάντησε στον επίμαχο ισχυρισμό στο σημείο 1.3 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης. Εκεί αναφέρεται ρητά στην εικαζόμενη αποκλειστική χρήση του θαλάσσιου χώρου, στις επιπτώσεις στην αλιεία, στην εκτίμηση των οικολογικών επιπτώσεων και στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα της δραστηριότητας.

197 Επί της ουσίας, η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης απλώς παραπέμπει σε ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 «σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας» [έγγραφο P9_TA(2021)0338], αναφέροντας, αφενός, ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτια αιολική ενέργεια χρησιμοποιεί αποκλειστικώς τον θαλάσσιο χώρο και, αφετέρου, ότι δεν υπήρχαν επαρκή επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

198 Ωστόσο, στο σημείο 30 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 «σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας» δεν γίνεται λόγος για μια τέτοια αποκλειστικότητα:

«[το Κοινοβούλιο] εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, εκτός από τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς στις αλιευτικές δραστηριότητες, οι αλιείς τείνουν να αποφεύγουν την αλιεία σε περιοχές με υπεράκτια αιολικά πάρκα, ακόμη και αν η πρόσβαση επιτρέπεται, λόγω του κινδύνου τυχαίας βλάβης, σκαλώματος και απώλειας αλιευτικών εργαλείων, και ότι, κατά συνέπεια, ο φόβος ενδεχόμενου ανοίγματος σε ευθύνες αποτελεί πηγή ανησυχίας που εμποδίζει τη συνύπαρξη».

199 Ανεξαρτήτως του ισχυρισμού ότι το σημείο 30 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 «σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας» κάνει λόγο για αποκλειστική χρήση του θαλάσσιου χώρου από εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτια αιολική ενέργεια σε σχέση με την αλιεία, διαπιστώνεται ότι το σημείο αυτό δεν περιέχει κατ' ουσίαν καμία αναφορά σε όλους τους άλλους τομείς. Επομένως, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα προς στήριξη του επίμαχου ισχυρισμού ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτια αιολική ενέργεια χρησιμοποιεί τον θαλάσσιο χώρο κατ' αποκλειστικότητα, δηλαδή αποκλειομένων όλων των άλλων δραστηριοτήτων.

200 Παρόμοια διαπίστωση ισχύει όσον αφορά την παραπομπή στα σημεία 4, 14 και 38 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 «σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας», η οποία περιέχεται τόσο στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης όσο και στο δικόγραφο της προσφυγής. Στο σημείο 4 του ψηφίσματος, το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι «ενδιαφέρεται για την περιορισμένη έρευνα που πραγματοποιήθηκε σχετικά με τον παροπλισμό των υπεράκτιων ανεμογεννητριών και τις επιπτώσεις που θα έχει ο παροπλισμός αυτός στο περιβάλλον». Στο σημείο 14 του ψηφίσματος, το Κοινοβούλιο «τονίζει την ανάγκη να διερευνηθούν οι πιθανές επιπτώσεις […] στη θαλάσσια ζωή και την αλιεία, οι οποίες θα μπορούσαν να περιοριστούν στη φάση λειτουργίας, και να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί ο παροπλισμός κατά τρόπο ώστε τα οφέλη του να μην είναι προσωρινά» και «υπογραμμίζει ότι, κατά τον παροπλισμό των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να διατηρούνται σε κατάσταση η οποία καθιστά δυνατή τη διενέργεια αλιευτικών δραστηριοτήτων […] και η οποία προστατεύει και σέβεται το περιβάλλον». Στο σημείο 38 του ψηφίσματος, το Κοινοβούλιο «τονίζει ότι απαιτούνται τυποποιημένα προγράμματα παρακολούθησης και εναρμόνισης των δεδομένων αλιευτικής προσπάθειας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σωρευτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επέκτασης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ότι πρέπει να βελτιωθούν η συμβατότητα και η δυνατότητα σύγκρισης των δεδομένων».

201 Ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση πολιτικού ψηφίσματος του Κοινοβουλίου προς «απόδειξη» πραγματικών ισχυρισμών επιστημονικής φύσεως, τα σημεία 4, 14 και 38 του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 «σχετικά με τον αντίκτυπο των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και άλλων συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της αλιείας» δεν περιέχουν, εν πάση περιπτώσει, κανένα σαφές επιχείρημα περί του ότι δεν υπήρχαν επαρκή επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αντιθέτως, εκφράζοντας στο σημείο 38 του ψηφίσματος την επιθυμία ότι «πρέπει να βελτιωθούν η συμβατότητα και η δυνατότητα σύγκρισης» των δεδομένων, το Κοινοβούλιο

δέχεται ρητώς ότι τέτοια δεδομένα για τη «σωρευτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επέκτασης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας» όντως υφίστανται, αλλά ότι θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για να καταστούν περισσότερο αξιοποιήσιμα.

202 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ουδόλως τεκμηριωνόταν από αποδεικτικά στοιχεία επιβεβαιωτικά όσων είχαν προβάλει οι προσφεύγουσες. Επομένως, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να απαντήσει ρητώς.

203 Ως εκ τούτου, το υπό κρίση σκέλος πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά τη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία

204 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή δεν απάντησε στο ζήτημα που τέθηκε με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης όσον αφορά τον καθορισμό κριτηρίων αναφοράς σχετικά με τη διαθεσιμότητα και την ευκολία χρήσεως του αναγκαίου εξοπλισμού και των αναγκαίων κατασκευαστικών στοιχείων, την αντίστοιχη ανθεκτικότητα και ανακυκλωσιμότητά τους καθώς και την ευκολία αποσυναρμολογήσεως και ανακαινίσεώς τους. Η Επιτροπή δεν μπορούσε βασίμως να απορρίψει το ερώτημα αυτό ως απαράδεκτο. Δεν έλαβε υπόψη τις απαιτήσεις του άρθρου 17 παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κανονισμού 2020/852, το οποίο αναφέρει ακριβώς υπό ποιες προϋποθέσεις μια δραστηριότητα θεωρείται ότι βλάπτει σημαντικά τον στόχο της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία. Αναφερόμενη στο γεγονός ότι άλλα πολιτικά μέσα και νομοθετικά κείμενα μπορούσαν να ανταποκριθούν καλύτερα στις προτεραιότητες αυτές, επιβεβαιώνει ότι δεν τήρησε τις απαιτήσεις της εν λόγω διάταξης.

205 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

206 Στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, οι προσφεύγουσες παρέθεσαν κατ’ αρχάς το τεχνικό κριτήριο ελέγχου σχετικά με τη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία και υποστήριξαν τα εξής:

«Η εσωτερική επανεξέταση θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τον καθορισμό σαφών κριτηρίων αναφοράς α) της διαθεσιμότητας και της δυνατότητας χρήσης του αναγκαίου εξοπλισμού και κατασκευαστικών στοιχείων, β) της αντίστοιχης ανθεκτικότητας και ανακυκλωσιμότητάς του και γ) της ευκολίας αποσυναρμολόγησης και ανακαίνισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού 2020/852.»

207 Στο σημείο 1.4 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή απάντησε στον επίμαχο ισχυρισμό ως εξής:

«Ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Ο αιτών δεν έχει αποδείξει από πού θα πρέπει να συναχθεί η υποχρέωση αυτή. Αντ’ αυτού, προβαίνει απλώς σε δήλωση αρχής.

Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH) που εφαρμόζεται στον στόχο της κυκλικής οικονομίας ευθυγραμμίζεται με τον [κανονισμό 2020/852]. Οι έννοιες της “διαθεσιμότητας”, της “δυνατότητας χρήσης”, της “ανθεκτικότητας” και της “ευκολίας αποσυναρμολόγησης” και “ανακαίνισης” είναι πολύ περίπλοκες, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα των γενικών ορίων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ταξινομίας. Άλλα πολιτικά μέσα και νομοθετικά κείμενα μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις προτεραιότητες αυτές. Για παράδειγμα, ο πρόσφατα εγκριθείς από την Επιτροπή προτεινόμενος

κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα […] αναμένεται να καταστήσει δυνατή τη θέσπιση αποτελεσματικής διαδικασίας για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων για τη διάθεση του εν λόγω εξοπλισμού ή κατασκευαστικών στοιχείων στην αγορά. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός αυτός επίσης απορρίπτεται.»

208 Κατ' αρχάς, ορθώς οι προσφεύγουσες επικρίνουν τη θέση που έλαβε η Επιτροπή στην πρώτη παράγραφο που παρατίθεται στη σκέψη 207 ανωτέρω, κατά την οποία ο ισχυρισμός αυτός που περιέχεται στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ήταν απαράδεκτος.

209 Αφενός, υπενθυμίζεται ότι το επίμαχο τεχνικό κριτήριο ελέγχου έχει ως εξής: «Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αξιολογείται η διαθεσιμότητα και, στις περιπτώσεις που είναι εφικτό, χρησιμοποιούνται εξοπλισμός και κατασκευαστικά στοιχεία υψηλής αντοχής και ανακυκλωσιμότητας, τα οποία αποσυναρμολογούνται και ανακαινίζονται εύκολα». Το μόνο που οι προσφεύγουσες επέκριναν στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ήταν η έλλειψη σαφών, και υποχρεωτικών κατά την άποψή τους, δεικτών αναφοράς ως προς το ζήτημα αυτό. Ο ισχυρισμός αυτός περί έλλειψης τέτοιων δεικτών αναφοράς δεν ήταν δυνατόν να στηριχθεί σε πραγματικά στοιχεία. Αντιθέτως προς ό,τι έκρινε η Επιτροπή στην πρώτη περίοδο της πρώτης παραγράφου που παρατίθεται στη σκέψη 207 ανωτέρω, το γεγονός ότι ο ισχυρισμός περί έλλειψης τέτοιων ενδείξεων δεν τεκμηριώθηκε με αποδεικτικά στοιχεία δεν τον καθιστούσε απαράδεκτο.

210 Αφετέρου, κακώς η Επιτροπή έκρινε, στη δεύτερη περίοδο της πρώτης παραγράφου που παρατίθεται στη σκέψη 207 ανωτέρω, ότι το επιχείρημα αυτό ήταν απαράδεκτο, για τον λόγο ότι οι προσφεύγουσες δεν είχαν αναφέρει, στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, τη διάταξη από την οποία θα μπορούσε να απορρέει υποχρέωση κατάρτισης σαφών δεικτών αναφοράς. Νομικά ζητήματα δεν εμπίπτουν στο πραγματικό πλαίσιο που πρέπει να αποδείξουν οι διάδικοι μέσω της προσκομίσεως αποδεικτικών στοιχείων.

211 Επί της ουσίας, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απάντηση που έδωσε με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή στον επίμαχο ισχυρισμό αντιβαίνει στο άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2020/852. Κατά τη διάταξη αυτή, «μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι βλάπτει σημαντικά […] την κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης, όταν:

i) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς τη χρήση υλικών ή στην άμεση ή έμμεση χρήση φυσικών πόρων όπως μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρώτων υλών, ύδατος και εδάφους σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής των προϊόντων, μεταξύ άλλων από άποψη ανθεκτικότητας, δυνατότητας επισκευής, αναβάθμισης, επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης των προϊόντων·

ii) η εν λόγω δραστηριότητα οδηγεί σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, ή

iii) η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον».

212 Επομένως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η υποχρέωση κατάρτισης σαφών δεικτών αναφοράς απορρέει από το άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2020/852, όπερ συνιστά παραδεκτή διευκρίνιση του επίμαχου ισχυρισμού. Ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι πρόκειται για νέο και άρα απαράδεκτο λόγο πρέπει, κατά συνέπεια, να απορριφθεί.

213 Το επιχείρημα των προσφευγουσών συνίσταται, κατ’ ουσίαν, στο ότι η Επιτροπή όφειλε να καθορίσει σαφή ποσοτικά όρια ή δείκτες αναφοράς.

214 Πλην όμως, από το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 2020/852 προκύπτει ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που θεσπίζονται δυνάμει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 10, παράγραφος 3, και του άρθρου 11, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού «είναι ποσοτικά και περιλαμβάνουν κατώτατα όρια στο βαθμό που είναι δυνατόν, διαφορετικά είναι ποιοτικά» (βλ. επίσης σκέψη 162 ανωτέρω). Εν προκειμένω, η Επιτροπή επισήμανε σαφέστατα, στη δεύτερη περίοδο της δεύτερης παραγράφου που παρατίθεται στη σκέψη 207 ανωτέρω, ότι, κατά την άποψή της, οι έννοιες της «διαθεσιμότητας», της «δυνατότητας χρήσης», της «ανθεκτικότητας» και της «ευκολίας αποσυναρμολόγησης» και «ανακαίνισης», που χρησιμοποιούνται στα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, ήταν πολύ περίπλοκες, γεγονός που περιόριζε την αποτελεσματικότητα των γενικών ορίων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ταξινομίας.

215 Το γράμμα του άρθρου 17, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κανονισμού 2020/852 ομοίως δεν περιέχει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι τα εκεί προβλεπόμενα κριτήρια πρέπει να είναι ποσοτικά υπό την έννοια ότι καθορίζουν ακριβή όρια ή σαφείς δείκτες αναφοράς. Όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, οι προσφεύγουσες περιορίζονται στον ισχυρισμό ότι τούτο συμβαίνει, αλλά δεν προβάλλουν κανένα πιο εμπεριστατωμένο επιχείρημα προς στήριξη της απόψεως αυτής.

216 Από τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε συναφώς σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως.

217 Πράγματι, από την τρίτη και την τέταρτη περίοδο της δεύτερης παραγράφου που παρατίθεται στη σκέψη 207 ανωτέρω προκύπτει ότι «[ά]λλα πολιτικά μέσα και νομοθετικά κείμενα μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις προτεραιότητες αυτές» και ότι, «[γ]ια παράδειγμα, ο πρόσφατα εγκριθείς από την Επιτροπή προτεινόμενος κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα […] αναμένεται να καταστήσει δυνατή τη θέσπιση αποτελεσματικής διαδικασίας για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων για τη διάθεση του εν λόγω εξοπλισμού ή κατασκευαστικών στοιχείων στην αγορά». Οι προσφεύγουσες φαίνεται να συνάγουν εξ αυτού ότι η Επιτροπή δέχεται ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου δεν επαρκούν για την αποφυγή σημαντικής βλάβης στην κυκλική οικονομία, ιδίως στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και στην ανακύκλωση.

218 Εντούτοις, οι προσφεύγουσες παραμορφώνουν τα εκτιθέμενα από την Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση. Το εν λόγω θεσμικό όργανο έκρινε κατά κύριο λόγο ότι οι έννοιες της «διαθεσιμότητας», της «δυνατότητας χρήσης», της «ανθεκτικότητας» και της «ευκολίας αποσυναρμολόγησης» και «ανακαίνισης», που χρησιμοποιούνται στα τεχνικά κριτήρια ελέγχου, είναι πολύ περίπλοκες, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα των γενικών ορίων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ταξινομίας (βλ. σκέψη 214 ανωτέρω). Επομένως, είναι σαφές ότι θεωρεί πρωτίστως ότι, στο συγκεκριμένο πλαίσιο της ταξινομίας, τα δεδομένα ήταν υπερβολικά περίπλοκα για να καταστεί δυνατός ο καθορισμός γενικών ορίων. Μόνον δευτερευόντως η Επιτροπή εξήγησε, κατ’ ουσίαν, ότι ειδικότερες νομικές πράξεις, ήτοι αφορώσες τις πτυχές της κυκλικής οικονομίας, θα ήταν πολύ καταλληλότερες για τη θέσπιση ενός λεπτομερέστερου πλαισίου και, ενδεχομένως, ποσοτικών ορίων. Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι το γράμμα της προσβαλλόμενης απόφασης σε καμία περίπτωση δεν επιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών.

219 Επομένως, τα επιχειρήματα των προσφευγουσών δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση στην οποία προέβη επί της ουσίας η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά τον επίμαχο ισχυρισμό και, ως εκ τούτου, το υπό κρίση σκέλος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου σκέλους, το οποίο αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο της ρυπάνσεως

220 Όσον αφορά την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού στόχου της πρόληψης και του ελέγχου της ρύπανσης, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την περιεχόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση διαπίστωση ότι τα επιχειρήματα που προέβαλαν με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ήταν απαράδεκτα. Κατ' αυτές, δεν μπορεί να απορριφθεί ως αστήρικτη η αιτίαση περί έλλειψης τεχνικών κριτηρίων ελέγχου. Η ερμηνεία της οδηγίας 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου (ΕΕ 2002, L 189, σ. 12), την οποία προτείνει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση, είναι αντίθετη προς το πνεύμα και το γράμμα της οδηγίας και προς τον σκοπό και την πρακτική αποτελεσματικότητα του κανονισμού 1367/2006. Η Επιτροπή όφειλε να διευκρινίσει αν επρόκειτο ή όχι να εξετάσει το ζήτημα της συμπλήρωσης της οδηγίας με τις ειδικές αυτές διατάξεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Επομένως, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006.

221 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

222 Στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, οι προσφεύγουσες προέβαλαν τα ακόλουθα σχετικά με το τεχνικό κριτήριο ελέγχου όσον αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης:

«Όπως προαναφέρθηκε, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός ορίζει ότι ο περιβαλλοντικός στόχος της πρόληψης και του ελέγχου της ρύπανσης δεν εφαρμόζεται ("άνευ αντικειμένου") στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια.

Η εσωτερική επανεξέταση θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να αξιολογήσει την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH) σε σχέση με τη δραστηριότητα από πλευράς ηχορρύπανσης και, ειδικότερα, όσον αφορά τις διατάξεις και την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας 2002/49 για την ηχορρύπανση.

Οι ενώσεις αναφέρονται επίσης στην απόφαση της επιτροπής PETI του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 10ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με την αναφορά 0482/2021 σχετικά με τον θόρυβο των ανεμογεννητριών, να εξετάσει περαιτέρω όχι μόνο τη φύση του θορύβου των ανεμογεννητριών, αλλά και τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισής του με τη θέσπιση κανόνων της Ένωσης.»

223 Στο σημείο 1.5 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή απάντησε στον επίμαχο ισχυρισμό ως εξής:

«Ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Ο αιτών δεν έχει αποδείξει από πού θα πρέπει να συναχθεί η υποχρέωση αυτή. Αντ' αυτού, προβαίνει απλώς σε δήλωση αρχής.

Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο ως άνω ισχυρισμός παραβλέπει βασικές πτυχές των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου και της νομοθεσίας της Ένωσης. Για τα έργα αιολικής ενέργειας, η νομοθεσία της Ένωσης απαιτεί από τα κράτη μέλη να αξιολογούν κατά πόσον, λαμβανομένων

υπόψη των ειδικών χαρακτηριστικών των έργων, της θέσης τους και των πιθανών επιπτώσεών τους, είναι αναγκαία η διενέργεια εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία [2011/92]. Όσον αφορά το ζήτημα του θορύβου, η νομοθεσία της Ένωσης προβλέπει την παρακολούθηση των περιπτώσεων στις οποίες υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία που σχετίζονται με τον θόρυβο, όπως σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις κοντά σε οικισμούς, και την κατάρτιση σχεδίων δράσης (βλ. [οδηγία 2002/49]). Η απόφαση να συμπεριληφθεί ή όχι η διαχείριση του θορύβου για όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ενωσιακή αρχή της επικουρικότητας και την αποτελεσματικότητα κάθε νομοθετικής διάταξης της Ένωσης. Τούτο υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής του [κανονισμού 2020/852]. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός αυτός είναι επίσης αβάσιμος.»

224 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απάντηση αυτή που δόθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης είναι αντίθετη προς το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006. Ωστόσο, δεν εξηγούν τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι υπήρξε παράβαση της διάταξης αυτής. Το εν λόγω επιχείρημα πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

225 Εξάλλου, παρατηρείται ότι οι προσφεύγουσες δεν προβάλλουν παράβαση του άρθρου 17, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 2020/852, το οποίο (σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο β′, και το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β′, του κανονισμού 2020/852) αποτελεί εντούτοις τη νομική βάση των επίμαχων τεχνικών κριτηρίων ελέγχου στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους.

226 Όσον αφορά το ζήτημα του παραδεκτού των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, το οποίο εξετάστηκε τόσο με την προσβαλλόμενη απόφαση όσο και με το υπόμνημα αντικρούσεως, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στη σκέψη 210 ανωτέρω δεν μπορεί να προσαφθεί στις προσφεύγουσες ότι δεν παρέπεμψαν σε συγκεκριμένη διάταξη από την οποία απορρέει υποχρέωση θέσπισης συγκεκριμένων τεχνικών κριτηρίων ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια δεν προκαλεί σημαντική βλάβη στην πρόληψη και τη μείωση της ρύπανσης.

227 Η Επιτροπή φαίνεται να δέχεται ότι, κατ’ αρχήν, ο κανονισμός 2020/852 απαιτεί τέτοια κριτήρια. Ωστόσο, όπως ορθώς υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, στην περίπτωση αυτή μπορεί να προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι ο κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμός δεν καθορίζει, στην πραγματικότητα, τεχνικά κριτήρια ελέγχου, αλλά απλώς παραθέτει την ένδειξη «άνευ αντικειμένου». Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν ήταν αναγκαίο να αιτιολογηθεί περαιτέρω η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης των προσφευγουσών, οι οποίες ισχυρίζονται απλώς ότι έπρεπε να αναφερθούν συγκεκριμένα κριτήρια και όχι η ένδειξη «άνευ αντικειμένου».

228 Επί της ουσίας, τα επιχειρήματα των προσφευγουσών αφορούν μόνον το ζήτημα του θορύβου και, ειδικότερα, την οδηγία 2002/49. Κατά την άποψή τους, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η οδηγία έχει εφαρμογή στη δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να διευκρινίσει αν επρόκειτο (ή όχι) να συμπληρώσει την οδηγία με ειδικές διατάξεις για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

229 Τα ως άνω επιχειρήματα των προσφευγουσών είναι αλυσιτελή. Πράγματι, στο μέτρο που με αυτά υποστηρίζουν απλώς ότι η Επιτροπή όφειλε με την προσβαλλόμενη απόφαση να λάβει θέση επί του ζητήματος αν έπρεπε να τροποποιηθεί η οδηγία 2002/49, οι προσφεύγουσες δεν επικαλούνται πλέον εσωτερική επανεξέταση του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού, αλλά

εσωτερική επανεξέταση της οδηγίας. Ακόμη όμως και αν υποτεθεί ότι η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά και την εσωτερική επανεξέταση της οδηγίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια τέτοια αίτηση θα ήταν εκπρόθεσμη, διότι δεν υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας των οκτώ εβδομάδων μετά την έκδοση ή τη δημοσίευση της οδηγίας (ή των τροποποιητικών πράξεων) που προβλέπει το άρθρο 10, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1367/2006. Συγκεκριμένα, η αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης υποβλήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2022 (βλ. σκέψη 4 ανωτέρω) και η οδηγία 2002/49 τροποποιήθηκε για τελευταία φορά με την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2021/1226 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2020 (ΕΕ 2021, L 269, σ. 65), η δημοσίευση της οποίας στην Επίσημη Εφημερίδα έλαβε χώρα στις 28 Ιουλίου 2021, ήτοι πολύ περισσότερο από οκτώ εβδομάδες πριν από την υποβολή της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης. Κατά συνέπεια, τα ως άνω επιχειρήματα δεν ασκούν επιρροή στη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και, ως εκ τούτου, είναι αλυσιτελή.

230 Στο μέτρο που από το σημείο 142 του υπομνήματος απαντήσεως θα μπορούσε να συναχθεί ότι οι προσφεύγουσες στην πραγματικότητα δεν αναφέρονται στην οδηγία 2002/49, αλλά στην «έλλειψη τεχνικών κριτηρίων ελέγχου όσον αφορά την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης όσον αφορά τον σκοπό της πρόληψης και της μείωσης της ρύπανσης», τίθεται το ζήτημα αν διευκρίνισαν παραδεκτώς όσα είχαν προβάλει με το δικόγραφο της προσφυγής ή αν μετέβαλαν απαραδέκτως τα επιχειρήματά τους στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως.

231 Εντούτοις, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι επρόκειτο για διευκρίνιση όσων είχαν προβληθεί με το δικόγραφο της προσφυγής, μια τέτοια επιχειρηματολογία δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Συγκεκριμένα, όπως διευκρινίζει η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, διαπιστώνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραπέμπει στην οδηγία 2011/92. Κατά την Επιτροπή, για τις δραστηριότητες ή τα έργα που υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στα κριτήρια της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης ως προς τον περιβαλλοντικό στόχο της προστασίας και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας των οικοσυστημάτων σύμφωνα με το προσάρτημα Δ του παραρτήματος Ι και του παραρτήματος ΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, οι δυνητικές ηχητικές επιπτώσεις θα αξιολογούνται στο πλαίσιο της εν λόγω εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ως εκ τούτου, οι ηχητικές επιπτώσεις θα αντιμετωπίζονταν στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό.

232 Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση, στην οποία προέβη η Επιτροπή με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, ότι οι προσφεύγουσες δεν αναφέρονται καθόλου, ούτε με το δικόγραφο της προσφυγής ούτε και με το υπόμνημα απαντήσεως, στο επιχείρημα της Επιτροπής που αντλείται από την οδηγία 2011/92. Ελλείψει επιχειρημάτων που να αμφισβητούν ή τουλάχιστον να εξετάζουν το βασικό αυτό επιχείρημα της Επιτροπής, παρέβησαν την υποχρέωσή τους να αποδείξουν το πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως στο οποίο υπέπεσε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση. Το υπό κρίση σκέλος πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους, το οποίο αφορά την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

233 Οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν εξέτασε το ζήτημα αν τα σχετικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου που προβλέπονται στο σημείο 4.3 των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού καθώς και στο προσάρτημα Δ του εν λόγω κανονισμού εφαρμόζονταν μόνο στις περιοχές «Natura 2000». Επιπλέον, εκτιμούν ότι η θέση που έλαβε η Επιτροπή δεν μπορούσε πλέον να διατηρηθεί υπό το πρίσμα των νομοθετικών εξελίξεων μετά την έκδοση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Υποστηρίζουν ότι είχαν το δικαίωμα να

επικαλεστούν τις συγκεκριμένες εξελίξεις, οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να έχουν μνημονευθεί στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης διότι κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης δεν είχαν ακόμη επέλθει. Κατά την άποψή τους, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006.

234 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

235 Στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης, οι προσφεύγουσες προέβαλαν, όσον αφορά το τεχνικό κριτήριο ελέγχου σχετικά με την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, τα εξής:

«Ο κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμός θεωρεί ότι η αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH) για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων πληρούται υπό συνθήκες παρόμοιες με εκείνες του στόχου της βιώσιμης χρήσης και της προστασίας των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων (σημείο 4.3 των παραρτημάτων I και II του [κατ’ εξουσιοδότηση] κανονισμού).

Τούτο εγείρει δύο ζητήματα τα οποία πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο της εσωτερικής επανεξέτασης.

Αφενός, τούτο σημαίνει ότι η αξιολόγηση της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH) όσον αφορά τον στόχο της προστασίας και της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων δεν εξετάζει τα χαρακτηριστικά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην ξηρά (σε αντίθεση με την υπεράκτια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας) από την αιολική ενέργεια στο σύνολό της, αλλά αφορά απλώς τις περιοχές Natura 2000 […].

[…]

Αντιθέτως, οι απαιτήσεις που προβλέπονται ειδικώς όσον αφορά την υπεράκτια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια συνιστούν απλώς γενική αναφορά στην οδηγία 2008/56, στην απόφαση 2017/848 και στην οδηγία 2011/92.»

236 Στο σημείο 1.6 του παραρτήματος IV της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή απάντησε στον επίμαχο ισχυρισμό ως εξής:

«Η δήλωση αυτή απορρέει από εσφαλμένη ερμηνεία του προσαρτήματος Δ των παραρτημάτων I και II του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού. Το προσάρτημα Δ δεν κάνει διάκριση μεταξύ χερσαίων και υπεράκτιων δραστηριοτήτων, διότι όλες οι χερσαίες και υπεράκτιες δραστηριότητες παραγωγής αιολικής ενέργειας υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε δέουσα εκτίμηση (άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας για τους οικοτόπους). Για τα έργα αιολικής ενέργειας, η νομοθεσία της Ένωσης απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξετάζουν την ανάγκη διενέργειας εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ για την κάλυψη των επιπτώσεων ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας και της καθαρής δέσμευσης του εδάφους. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των έργων, την τοποθεσία τους και τον δυνητικό αντίκτυπό τους. Η απαίτηση αυτή ισχύει και εκτός των περιοχών Natura 2000. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός του αιτούντος είναι αβάσιμος.»

237 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η ως άνω απάντηση αντίκειται στο άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006. Ωστόσο, δεν εξηγούν τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι υπήρξε παράβαση της εν λόγω διάταξης. Το επιχείρημα αυτό πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

238 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν εξέτασε το επίμαχο επιχείρημα και, ειδικότερα, το ζήτημα αν τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου αφορούν αποκλειστικώς τις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

239 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι εντόπισε μια απαράδεκτη διεύρυνση του επίμαχου ισχυρισμού. Κατά την άποψή της, με το δικόγραφο της προσφυγής οι προσφεύγουσες διατύπωσαν έναν «γενικό και συνολικό ισχυρισμό ο οποίος αφορά “τα σχετικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου”».

240 Εντούτοις, η φράση «[ε]ιδικότερα» που περιέχεται στην αρχή του σημείου 163 του δικογράφου της προσφυγής εξηγεί σαφώς ποια συγκεκριμένη πτυχή επικαλούνται οι προσφεύγουσες για να υποστηρίξουν ότι τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου εγείρουν ζήτημα. Οι προσφεύγουσες έθιξαν πράγματι με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης το ζήτημα κατά πόσον υφίσταται δυνατότητα εφαρμογής εκτός των περιοχών Natura 2000. Δεδομένου ότι τα επιχειρήματα που προέβαλαν με το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να ερμηνευθούν κατ’ αυτόν τον τρόπο, δεν τίθεται ζήτημα παραδεκτού.

241 Επί της ουσίας, ο επίμαχος ισχυρισμός είναι προδήλως αβάσιμος. Πράγματι, από την προτελευταία περίοδο της παραγράφου που παρατίθεται στη σκέψη 236 ανωτέρω προκύπτει σαφώς ότι, κατά την Επιτροπή, το ζήτημα αν ένα έργο βρίσκεται σε περιοχή του δικτύου Natura 2000 είναι αδιάφορο. Επομένως, το θεσμικό όργανο απάντησε πράγματι στον ισχυρισμό αυτόν και, ως εκ τούτου, το υπό κρίση σκέλος είναι αβάσιμο ως προς το σημείο αυτό.

242 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν σε περιστάσεις μεταγενέστερες της έκδοσης του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού.

243 Συναφώς, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι από το σημείο 164 του δικογράφου της προσφυγής προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν βάλλουν κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αλλά κατά του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού. Η Επιτροπή, όμως, παραμορφώνει το επιχείρημά τους. Είναι αληθές ότι, στο συγκεκριμένο σημείο του δικογράφου της προσφυγής, οι προσφεύγουσες εκκινούν από τη ρητή παραδοχή ότι «τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου διασφάλιζαν ότι η δραστηριότητα δεν έβλαπτε σημαντικά τον περιβαλλοντικό στόχο της προστασίας και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων στο πλαίσιο του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό». Εντούτοις, το επιχείρημα που προβάλλουν αντλείται, αντιθέτως, από τον ισχυρισμό ότι «ένα τέτοιο συμπέρασμα δεν μπορούσε να γίνει δεκτό από νομικής απόψεως κατά τον χρόνο έκδοσης της [εν λόγω απόφασης], λαμβανομένης υπόψη της θέσης που έλαβε δημοσίως η Επιτροπή επί των ίδιων ζητημάτων». Επομένως, είναι προφανές ότι οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της αποφάσεως αυτής και ότι οι εκτιμήσεις σχετικά με τον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό είναι απλώς υποθετικές. Επομένως, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη ως προς το σημείο αυτό πρέπει να απορριφθεί.

244 Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι τα επιχειρήματα των προσφευγουσών που αφορούν εξελίξεις μεταγενέστερες της έκδοσης του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού είναι νέα και άρα απαράδεκτα, διότι δεν προβλήθηκαν στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης.

245 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι τα επιχειρήματα αυτά, τα οποία αντλούνται από σύσταση και πρόταση οδηγίας της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2022, δεν μπορούσαν να διατυπωθούν με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης που κατατέθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 2022. Η προσβαλλόμενη απόφαση της 7ης Ιουλίου 2022 έπρεπε να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις της συστάσεως αυτής και της εν λόγω προτάσεως οδηγίας σε σχέση με τον σκοπό της προστασίας και της αποκαταστάσεως της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

246 Όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα. Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 28 ανωτέρω, από τη νομολογία προκύπτει ότι προσφυγή κατά αποφάσεως με την οποία απορρίπτεται αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης ως αβάσιμη δεν μπορεί να στηρίζεται σε νέους λόγους ή σε αποδεικτικά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονταν στην αίτηση επανεξέτασης, διότι άλλως η απαίτηση περί αιτιολογήσεως μιας τέτοιας αιτήσεως, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006, θα καθίστατο άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας και θα μεταβαλλόταν το αντικείμενο της κινηθείσας με την αίτηση διαδικασίας. Το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός της Ένωσης που εξέδωσε τη διοικητική πράξη της οποίας ζητείται η εσωτερική επανεξέταση δεν υποχρεούται να εξετάσει άλλους λόγους πέραν εκείνων που προέβαλε ο αιτών κατά την υποβολή της αιτήσεως εσωτερικής επανεξέτασης.

247 Επομένως, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να εξετάσει, κατά μείζονα δε λόγο αυτεπαγγέλτως, τις επιπτώσεις της συστάσεως και της προτάσεως οδηγίας που δεν μνημονεύονται στην αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης.

248 Επομένως, τα σχετικά επιχειρήματα των προσφευγουσών πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

249 Κατά συνέπεια, το υπό κρίση σκέλος και ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως

250 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι αρκούντως αιτιολογημένη. Πρώτον, η κρίση ότι δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η διακοπτόμενη λειτουργία είναι αστήρικτη δεδομένης της απαίτησης του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 2020/852. Η έμμεση αιτιολογία που στηρίζεται, αφενός, στο ότι ο κανονισμός 2020/852 αφορά κυρίως τις οικονομικές δραστηριότητες και, αφετέρου, στο ότι δεν ήταν δυνατή η ανάλυση σε επίπεδο συστήματος δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία, δεδομένου ότι η μεταβλητότητα της παραγωγής αφορά την ίδια τη δραστηριότητα και ο σκοπός του κανονισμού 2020/852 δεν ορίζεται ούτε εξηγείται περαιτέρω. Δεύτερον, η επιλογή να εξαιρεθεί η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια από τα ποσοτικά τεχνικά κριτήρια ελέγχου της σημαντικής συμβολής στον περιβαλλοντικό στόχο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής δεν στηρίζεται σε επαρκή αιτιολογία. Η δήλωση της Επιτροπής αντικατοπτρίζει τις θέσεις που εξέφρασαν τα συμβουλευτικά όργανα και όχι τη θέση του ίδιου του θεσμικού οργάνου.

251 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων των προσφευγουσών.

252 Υπενθυμίζεται ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως των αποφάσεων αποτελεί ουσιώδη τύπο που πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, δεδομένου ότι αυτή αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως. Πράγματι, η αιτιολογία μιας αποφάσεως συνίσταται στην επίσημη έκφραση των λόγων στους οποίους στηρίζεται η απόφαση αυτή. Αν η

αιτιολογία πάσχει σφάλματα, αυτά πλήττουν την ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως, αλλά όχι την αιτιολογία της, η οποία μπορεί να είναι επαρκής αν και προβάλλει εσφαλμένους λόγους (βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψη 181 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

253 Με τα δύο επιχειρήματα που προέβαλαν στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες δεν φαίνεται να αμφισβητούν συναφώς την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης αλλά το βάσιμό της.

254 Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα, από τις σκέψεις 115 έως 133 ανωτέρω προκύπτει, αφενός, ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης ως προς το σημείο αυτό παρέσχε τη δυνατότητα τόσο στις προσφεύγουσες να ασκήσουν προσφυγή κατά της απόφασης αυτής όσο και στο Γενικό Δικαστήριο, ως αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο, να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ. σκέψη 153 ανωτέρω), οπότε δεν διαπιστώνεται έλλειψη αιτιολογίας, και, αφετέρου, ότι η σχετική εκτίμηση της Επιτροπής δεν ενέχει πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως.

255 Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα, από τις σκέψεις 159 έως 163 ανωτέρω προκύπτει ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή όντως εξήγησε τους λόγους για τους οποίους τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου που καθόρισε ήταν ποιοτικά και όχι ποσοτικά.

256 Επομένως, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, την οποία επικρίνουν οι προσφεύγουσες, είναι επαρκής υπό το πρίσμα των νομολογιακών κριτηρίων, η δε εκτίμηση της Επιτροπής κατά της οποίας βάλλουν οι προσφεύγουσες με το πρώτο επιχείρημά τους δεν ενέχει σφάλμα εκτιμήσεως.

257 Συνεπώς, ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του επικουρικού λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού

258 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν, επικουρικώς, έναν πρόσθετο λόγο ακυρώσεως βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, ο οποίος αφορά έλλειψη νομιμότητας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού. Ο συγκεκριμένος λόγος προβάλλεται «προς απάντηση στα επιχειρήματα περί απαραδέκτου», με τα οποία υποστηρίζεται «ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν την προσβαλλόμενη απόφαση, αλλά τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό» και τα οποία προβάλλει η Επιτροπή, κατά τις προσφεύγουσες, στα σημεία 33 έως 35, 58, 62, 74, 90, 101, 102, 128, 135, 153 και 156 του υπομνήματος αντικρούσεως. Προς στήριξη του λόγου αυτού, οι προσφεύγουσες παραπέμπουν σε ορισμένα επιχειρήματα που προέβαλαν με το δικόγραφο της προσφυγής προς στήριξη του πρώτου λόγου (σημεία 51 έως 58, 63 και 68 έως 70 του δικογράφου της προσφυγής), του δευτέρου λόγου (σημεία 75, 82, 83, 91 έως 97 του δικογράφου της προσφυγής) και του τετάρτου λόγου ακυρώσεως (σημεία 139, 140, 144, 145, 147, 148 και 162 έως 171 του δικογράφου της προσφυγής), υποστηρίζοντας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί βάσει του επικουρικού λόγου ακυρώσεως ο οποίος προβάλλεται βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ και αφορά έλλειψη νομιμότητας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

259 Η Επιτροπή αμφισβητεί τόσο το παραδεκτό όσο και το βάσιμο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή απέσυρε εν μέρει τα επιχειρήματα με τα οποία είχε υποστηρίξει ότι ορισμένα από τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το δικόγραφο της προσφυγής ήταν απαράδεκτα, διότι δεν στρέφονταν κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αλλά κατά του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, γεγονός το οποίο σημειώθηκε στα

πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζήτησης. Πρόκειται για τα επιχειρήματα της Επιτροπής που παρατίθενται στα σημεία 34, 58, 62, 74, 90 (αλλά μόνον όσον αφορά τα σημεία 82 και 83 του δικογράφου της προσφυγής), 128 και 135 του υπομνήματος αντικρούσεως.

260 Κατ' ουσίαν, οι προσφεύγουσες προτείνουν τον υπό κρίση επικουρικό λόγο για την περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο κρίνει βάσιμα τα επιχειρήματα της Επιτροπής με τα οποία προβάλλεται ότι ορισμένα επιχειρήματα του δικογράφου της προσφυγής ήταν απαράδεκτα για τον λόγο ότι βάλλουν όχι κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά κατά του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

261 Ωστόσο, πρώτον, η Επιτροπή απέσυρε τα ως άνω επιχειρήματα καθόσον περιλαμβάνονται στα σημεία 34, 58, 62, 74, 90 (αλλά μόνον όσον αφορά τα σημεία 82 και 83 του δικογράφου της προσφυγής), 128 και 135 του υπομνήματος αντικρούσεως (βλ. σκέψη 259 ανωτέρω). Ενώ το σημείο 33 του υπομνήματος αντικρούσεως χρησιμεύει μόνο για την προβολή του επιχειρήματος που εκτίθεται στο σημείο 34 του υπομνήματος, το σημείο 35 του ίδιου υπομνήματος απλώς αναπτύσσει το εν λόγω επιχείρημα. Επομένως, η απόσυρση του συγκεκριμένου επιχειρήματος από την Επιτροπή περιλαμβάνει το σύνολο των σημείων 33 έως 35 του υπομνήματος αντικρούσεως, στα οποία αναφέρονται οι προσφεύγουσες (βλ. σκέψη 258 ανωτέρω).

262 Δεύτερον, όσον αφορά τα λοιπά επιχειρήματα της Επιτροπής, ήτοι εκείνα που είχε προβάλει στα σημεία 90 (όχι όμως όσον αφορά τα σημεία 82 και 83 του δικογράφου της προσφυγής, βλ. σκέψη 259 ανωτέρω και, επομένως, μόνον όσον αφορά τα σημεία 91 και 92 του δικογράφου της προσφυγής), 101, 102, 153 και 156 του δικογράφου της προσφυγής, παρατηρείται κατ' αρχάς ότι, αντιθέτως προς όσα φαίνεται να υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες (βλ. σκέψη 258 ανωτέρω), στις σκέψεις 102 και 156 του υπομνήματος αντικρούσεως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι είναι απαράδεκτα τα επιχειρήματα των προσφευγουσών που αναπτύσσονται στα σημεία αυτά όχι επειδή αφορούν τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό αντί της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά για άλλους λόγους.

263 Τρίτον, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, στο οποίο αναφέρεται το επιχείρημα της Επιτροπής στο σημείο 90 του υπομνήματος αντικρούσεως, και το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, στο οποίο παραπέμπει η Επιτροπή στο σημείο 101 του εν λόγω υπομνήματος, απορρίφθηκαν επί της ουσίας (βλ. σκέψεις 109 έως 135 και 224 έως 232 ανωτέρω). Το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, στο οποίο παραπέμπει η Επιτροπή στο σημείο 153 του υπομνήματος αντικρούσεως, απορρίφθηκε ως εν μέρει απαράδεκτο για λόγο διαφορετικό από εκείνον που αφορούσε το ότι έβαλε κατά του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και όχι κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και ως εν μέρει αβάσιμο (βλ. σκέψεις 237 έως 249 ανωτέρω).

264 Ως εκ τούτου, όλα τα επιχειρήματα της Επιτροπής με τα οποία υποστηρίζει ότι ορισμένα επιχειρήματα που προβάλλουν οι προσφεύγουσες με το δικόγραφο της προσφυγής τους είναι απαράδεκτα, καθόσον δεν βάλλουν κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αλλά κατά του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, είτε αποσύρθηκαν είτε δεν έγιναν δεκτά από το Γενικό Δικαστήριο και, ως εκ τούτου, δεν συντρέχει η περίσταση που επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες προκειμένου να δικαιολογήσουν την επίκληση του υπό κρίση επικουρικού λόγου ακυρώσεως. Επομένως, παρέλκει η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου επί του λόγου αυτού.

Συμπέρασμα

265 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι κανένας από τους λόγους ακυρώσεως που προέβαλαν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Ως εκ τούτου, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

266 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

267 Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τις Fédération environnement durable, Bundesinitiative Vernunftkraft eV, Vent de Colère! - Fédération nationale και Vent de Raison - Wind met Redelijkheid (VdR-WmR) στα δικαστικά έξοδα.

Costeira Kancheva Öberg

Zilgalvis Tichy-Fisslberger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Σεπτεμβρίου 2025.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 2

Αιτήματα των διαδίκων 3

Σκεπτικό 3

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί του κανονισμού 2020/852 και επί του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 3

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικά με την αίτηση εσωτερικής επανεξέτασης και την έκταση του ελέγχου του Γενικού Δικαστηρίου 8

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την επεξεργασία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 10

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά παράβαση των άρθρων 6 έως 8 της Συμβάσεως του Aarhus και του άρθρου 9 του κανονισμού 1367/2006 10

Επί του δευτέρου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1367/2006 12

Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 4, του άρθρου 11, παράγραφος 4, και του άρθρου 20, παράγραφος 2, του κανονισμού 2020/852 16

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής . . 18

Επί του παραδεκτού των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με το έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2023 19

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά παράβαση του άρθρου 37 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, του άρθρου 191 ΣΛΕΕ και του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2020/852 21

Επί του δευτέρου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 2020/852 25

Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχεία α' και ι', του κανονισμού 2020/852 29

Επί του τετάρτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 2020/852 29

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή . . . 30

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης σε άλλους περιβαλλοντικούς στόχους 37

Επί του πρώτου σκέλους, το οποίο αφορά τη βιώσιμη χρήση και την προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων 38

Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά τη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία 41

Επί του τρίτου σκέλους, το οποίο αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο της ρυπάνσεως 44

Επί του τετάρτου σκέλους, το οποίο αφορά την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων 46

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως 49

Επί του επικουρικού λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται έλλειψη νομιμότητας του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 50

Συμπέρασμα 52

Επί των δικαστικών εξόδων 52